

ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

**Χαρτογράφηση Αναγκών
Ατόμων με Αναπηρία
στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων**

ΔΕΚ 2024 - ΙΑΝ 2025

Η εκπρόσωπος της Ε.Ε. κα **Μπακοπούλου Αναστασία**, με αφορμή την Ημερίδα που πραγματοποιήθηκε στις 9/12/2024 στο πλαίσιο της διαδικασίας διαβούλευσης, κατέθεσε το παρακάτω μήνυμα:

«Χαιρετίζουμε αυτή την πρωτοβουλία και ελπίζουμε ότι και άλλες περιφέρειες θα ακολουθήσουν το παράδειγμά σας.

Αντιμετωπίζετε δύο σοβαρά ζητήματα:

- την ανάγκη χαρτογράφησης των αναγκών — επισημαίνεται επίσης η ανάγκη τακτικής επανάληψης της διαδικασίας επικαιροποίησης της χαρτογράφησης*
- την ανάγκη προσδιορισμού παρόχων υπηρεσιών, έτσι ώστε να γνωρίζετε ποιοι είναι οι εμπειρογνώμονες με τους οποίους πρέπει να συνεργαστείτε για την ανάπτυξη παρεμβάσεων, την υλοποίηση δράσεων, την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς τους και τη βελτίωσή τους. Θα μπορέσετε επίσης να δείτε τι είδους πάροχοι υπηρεσιών λείπουν από την περιφέρειά σας και να αποφασίσετε αν πρέπει να κάνετε κάτι γι' αυτό, όπως επίσης παρεμβάσεις για την ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας....*

... Στην Ελλάδα έχει ήδη σημειωθεί πρόοδος αλλά χρειάζεται πολύ δουλειά, προκειμένου να διασφαλιστεί η διαθεσιμότητα ολοκληρωμένων και ποιοτικών υπηρεσιών. Ωστόσο, μια πρωτοβουλία όπως η παρούσα, σήμερα, δείχνει ότι αναγνωρίζεται η προθυμία για την επίσπευση πραγματοποίησης αλλαγών.

Ελπίζουμε ότι με αυτήν την ημερίδα θα ξεκινήσει μια νέα δυναμική εποχή, ώστε οι ορθές πρακτικές να αναπαραχθούν. Πράγματι, το πρώτο, σημαντικότερο βήμα είναι η χαρτογράφηση των αναγκών και των ενδιαφερόμενων μερών. Η αξιολόγηση των αναγκών θα συνοδεύεται από συστάσεις, οι οποίες στη συνέχεια θα ακολουθούνται από δράση, η οποία θα επαναξιολογείται με σκοπό τις συνεχόμενες βελτιώσεις....»

«Άτομα με Αναπηρίες»

Είναι τα άτομα «με μακροχρόνιες σωματικές, ψυχικές, διανοητικές ή αισθητηριακές δυσχέρειες, οι οποίες σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια, ιδίως θεσμικά, περιβαλλοντικά ή εμπόδια κοινωνικής συμπεριφοράς, δύναται να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή των ατόμων αυτών στην κοινωνία σε ίση βάση με τους άλλους» (νόμος 4488/2017).

Τα Άτομα με Αναπηρίες περιλαμβάνουν εκείνα τα άτομα που έχουν μακροχρόνια σωματικά, ψυχικά, διανοητικά ή αισθητήρια εμπόδια, που, σε αλληλεπίδραση με διάφορα εμπόδια, μπορούν να παρεμποδίσουν την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία, σε ίση βάση με τους άλλους (Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες).

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΑμεΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ

Σύμφωνα με το εγκεκριμένο Περιφερειακό Πρόγραμμα (ΠεΠ) «Ιόνια Νησιά» 2021-2027 και σχετικές οδηγίες της Ε.Ε., προκειμένου να υλοποιηθούν ορισμένες δράσεις για τα ΑμεΑ, αποτελεί προϋπόθεση η

«**Χαρτογράφηση Αναγκών των αναγκών ΑμεΑ στην Π.Ι.Ν.**»

Σκοπός της χαρτογράφησης είναι η καταγραφή σε περιφερειακό και δημοτικό /τοπικό επίπεδο:

- α) των πραγματικών αναγκών των Ατόμων με Αναπηρία
- β) των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν και
- γ) προτάσεων που θα βελτιώσουν τη διαβίωσή τους και επιλογή των κατάλληλων δράσεων

σε διάφορους τομείς που άπτονται

της **ισότιμης διαβίωσής** τους και της **πρόσβασης** σε ποιοτικές, βιώσιμες και προσιτές υπηρεσίες και υποδομές

Σημειώνεται ότι, η Χαρτογράφηση αποτελεί μια δυναμική και εξελισσόμενη διαδικασία, με τις αναγκαίες κάθε φορά προσαρμογές και επικαιροποιήσεις...

ΜΕΡΟΣ Α : ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων, είναι η μικρότερη σε πληθυσμό περιφέρεια της χώρας ...

...με σχετικά χαμηλή οικονομική ανισότητα σε σύγκριση με άλλες Περιφέρειες της Χώρας....

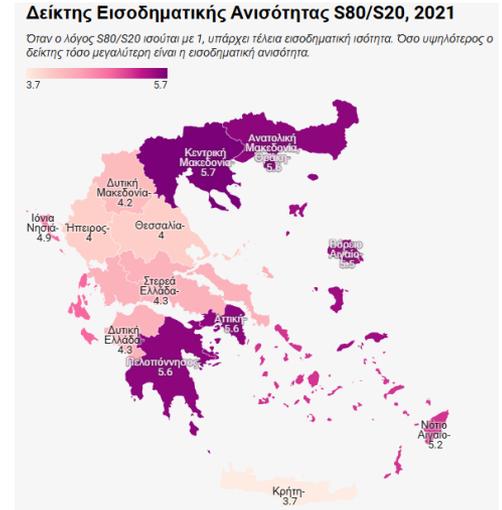
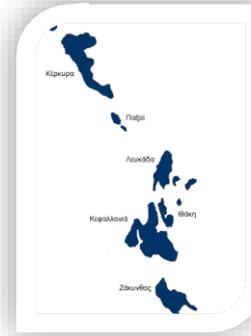
- ❖ Στο δείκτη οικονομικής ανισότητας (Income quintile share ratio S80/S20) η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων σημειώνει τιμή 4,9%, τοποθετείται δηλαδή μεταξύ των τριών (3) περιφερειών της Χώρας με τις χαμηλότερες τιμές (Περιφέρεια Ιονίων Νήσων: 4,9% | Ελλάδα: 5,8%).

...με υψηλότερο του μ.ο. της χώρας επίπεδο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού...

- ❖ Το % πληθυσμού της Π.Ι.Ν. σε κίνδυνο φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού ανέρχεται σε 27,7%, έναντι : 26,1% για τη Χώρα (ΕΛΣΤΑΤ-2023)

... ενώ, οι δομές και υπηρεσίες υγείας βρίσκονται σε συγκριτικά χαμηλή θέση

- ❖ τα Ιόνια Νησιά, κατέχουν μια από τις χαμηλότερες θέσεις πανελλαδικά, στην αναλογία νοσοκομειακών κλινών ανά κάτοικο και στην αναλογία ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού... Σχετικά δε, με τις υπηρεσίες και δομές κοινωνικής μέριμνας, η γεωγραφική κάλυψη των αναγκών των νησιών δεν είναι ισομερής...

Ποσοστό πληθυσμού σε κίνδυνο φτώχειας ή κοινωνικό αποκλεισμό ανά Περιφέρεια: 2023 %

Όψεις λειτουργικότητας και αναπηρίας...

Η μέτρηση της ανθρώπινης λειτουργικότητας/αναπηρίας προσεγγίζεται από διάφορες οπτικές γωνίες / προσεγγίσεις...

Η χώρα μας με την κύρωση της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών (ν.4074/2012) καλείται να εφαρμόσει τη «δικαιωματική προσέγγιση» της αναπηρίας.

Η δικαιωματική προσέγγιση, που αντικατέστησε την ιατρική προσέγγιση της αναπηρίας, αναγνωρίζει το άτομο με αναπηρία ως φορέα ίσων δικαιωμάτων και εστιάζει στην ανάγκη αλλαγής του περιβάλλοντος, ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες όλων των ατόμων των ατόμων με αναπηρία.

Στο προοίμιο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών (σημείο ε) αναφέρεται το εξής:

"Αναγνωρίζοντας ότι η αναπηρία είναι μια εξελισσόμενη έννοια και ότι η αναπηρία προκύπτει από την αλληλεπίδραση μεταξύ των εμποδιζόμενων προσώπων και των περιβαλλοντικών εμποδίων και των εμποδίων συμπεριφοράς που παρεμποδίζει την πλήρη και αποτελεσματική συμμετοχή τους στην κοινωνία, σε ίση βάση με τους άλλους[...]"

Στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα (ESS), **δύο ευρείες έρευνες με βάση τον πληθυσμό 16 ετών και άνω**, περιλαμβάνουν περιορισμένο αριθμό ερωτήσεων που σχετίζονται με την αναπηρία.

Αυτές οι έρευνες καλύπτουν μόνο τον ενήλικο πληθυσμό που ζει σε ιδιωτικά νοικοκυριά, πράγμα που σημαίνει ότι αποκλείεται ο πληθυσμός που ζει σε συλλογικά νοικοκυριά ή ιδρύματα, γεγονός που αποτελεί **σοβαρό περιορισμό για τις στατιστικές αναπηρίας, ιδιαίτερα για παιδιά και ηλικιωμένους**. Πρόκειται για:

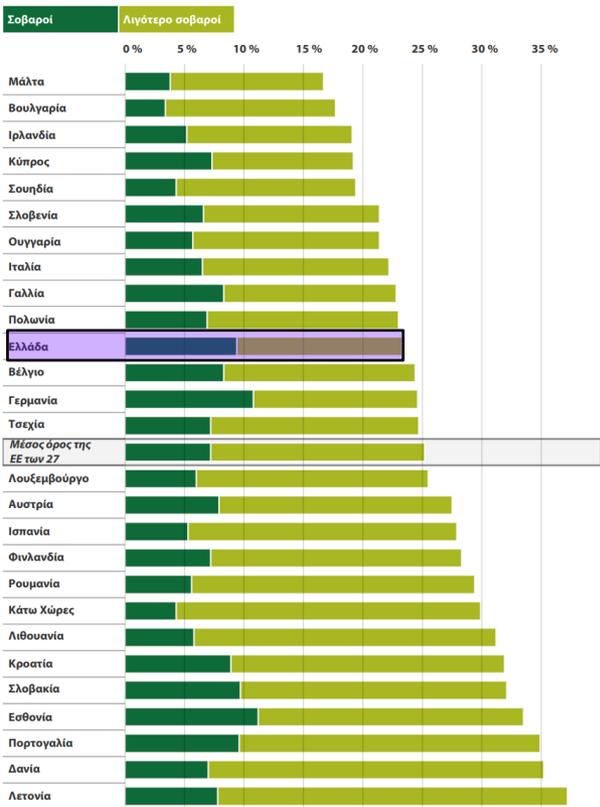
- European Health Interview Survey ([EHIS](#)): This survey provides data on the level of functioning and activity limitations in the population and provides other information on health status, health determinants and health care use;
- EU Statistics on Income and Living Conditions ([EU-SILC](#)): This instrument collects annually data on long-standing activity limitation due to health problems

A.2.Εκτίμηση πληθυσμού Ατόμων με Αναπηρία στην ΕΥΡΩΠΗ...

Η έκθεση του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου 2023 διαπιστώνει ότι «η Επιτροπή δεν διαθέτει πλήρη εικόνα της κατάστασης των ατόμων με αναπηρία στην ΕΕ» ...

... η δε στρατηγική 2021-2030 περιλαμβάνει σημαντικές πρωτοβουλίες για την ένταξη, αλλά **ορισμένα** **καίρια ζητήματα παραμένουν ανεπίλυτα**. Από έρευνα της Eurostat (2021) προέκυψε ότι περί το **25 %** των ατόμων ηλικίας 16 ετών και άνω στην ΕΕ, δηλώνει ότι έχει μια αναπηρία, είτε βαριά είτε λιγότερο βαριά.

Γράφημα 1 – Μακροχρόνιοι περιορισμοί, κατά υποκειμενική αντίληψη, σε συνήθειες δραστηριότητες λόγω προβλήματος υγείας, 2021 (ποσοστό)

Σημ.: Πληθυσμός ηλικίας 16 ετών και άνω, στον οποίο δεν περιλαμβάνονται άτομα που ζουν σε ιδρύματα. Τα στοιχεία για τη Σλοβακία αφορούν το έτος 2020.

Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε περίπου **87 εκατ. άτομα**, εκ των οποίων περισσότερα από 24 εκατομμύρια θεωρούν ότι έχουν μία ή περισσότερες **σοβαρές αναπηρίες (~7,0%)**.

Γράφημα 2 – Άτομα με κατά υποκειμενική αντίληψη μακροχρόνιους ερισμοί στις συνήθειες δραστηριότητές τους λόγω προβλημάτων υγείας, ανά φύλο και ηλικία, 2021 (ποσοστό)

Πμ.: Τυχόν διαφορά στο συνολικό ποσοστό οφείλεται στη στρογγυλοποίηση.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Γράφημα 3 – Βαθμός δυσκολίας στη διεκπεραίωση δραστηριοτήτων ροσωπικής φροντίδας ή οικιακών δραστηριοτήτων, άτομα ηλικίας 5 ετών και άνω, 2019 (ποσοστό)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

- ❖ Μόνο τα μισά από τα ΑμεΑ εργάζονται στην ΕΕ (έναντι 3 στα 4 για τα μη ΑμεΑ).
- ❖ Το 28,4 % αντιμετωπίζουν κίνδυνο φτώχειας ή Κ.Α. (έναντι του 17,8 % των μη ΑμεΑ).
- ❖ Το 29,4 % των ΑμεΑ έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (έναντι 43,8 % των μη ΑμεΑ) αναπηρία.
- ❖ Το 52 % των ΑμεΑ αισθάνεται ότι υφίσταται διακρίσεις (Πηγή: www.especial.gr)

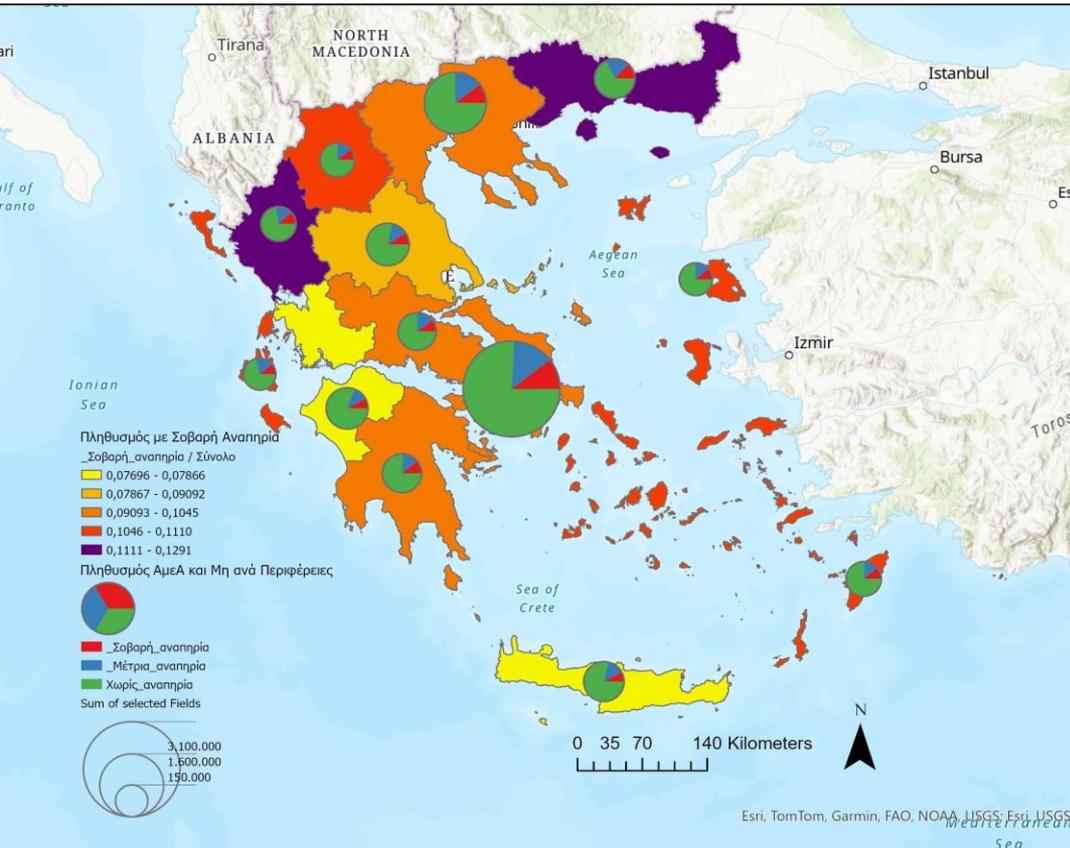
Τα ΑμεΑ που ζουν σε ιδρύματα υπολογίζονται σε > 1 εκατ. παιδιά και ενήλικες κάτω των 65 ετών και σε > 2 εκατ. ενήλικες άνω των 65 ετών).

Η έρευνα (2021) κατέδειξε επίσης σημαντικές διαφορές μεταξύ των κρατών μελών: π.χ. η συχνότητα δήλωσης των κατά υποκειμενική αντίληψη μακροχρόνιων περιορισμών κυμαινόταν από 16,7 % στη Μάλτα έως 37,1 % στη Λετονία (~23,0% για την Ελλάδα).

Τα τελευταία χρόνια δεν έχει σημειωθεί σημαντική βελτίωση σε βασικούς δείκτες ισότητας σε ολόκληρη την ΕΕ, όπως το χάσμα απασχόλησης για τα άτομα με αναπηρία ή ο κίνδυνος φτώχειας (Πηγή: [Ειδική Έκθεση ΕΕΣ 2023](#)).

Με βάση στοιχεία από την Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών της ΕΛΣΤΑΤ (EU-Statistics on Income and Living Conditions, EU-SILC) του 2020:

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΑμεΑ: Πληθυσμός ανά Περιφέρεια με Αναπηρία

Πηγή στοιχείων: Παρατηρητήριο ΕΣΑμεΑ 2022 Επεξεργασία & Δημιουργία Χάρτη: ΕΥΔ ΠΙΝ (Μον.Α)

Ο **δείκτης GALI**, αποτελεί ένα ευρέως διαδεδομένο στατιστικό μέτρο που χρησιμοποιείται διεθνώς ως ένας έμμεσος δείκτης αποτύπωσης της κατάστασης της αναπηρίας...

βασίζεται δε, στην **υποκειμενική γνώμη** των ερωτώμενων αναφορικά με περιορισμούς ή δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στις δραστηριότητες τους λόγω προβλήματος υγείας.

Σε επίπεδο Χώρας, το ποσοστό των πολιτών που εκτιμάται ότι αντιμετωπίζουν περιορισμό δραστηριότητας (αναπηρία) υπολογίζεται στο **24,3%** του πληθυσμού 16+ της Χώρας, ενώ η **σοβαρή αναπηρία** ανέρχεται σε **10,2%**.

- ❖ Τα **ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ** κατατάσσονται μεταξύ των Περιφερειών της Χώρας με τις **υψηλότερες συχνότητες περιορισμών δραστηριότητας/αναπηρίας** (μαζί με Ανατολική Μακεδονία, Ήπειρο, Βόρειο και Νότιο Αιγαίο κ).

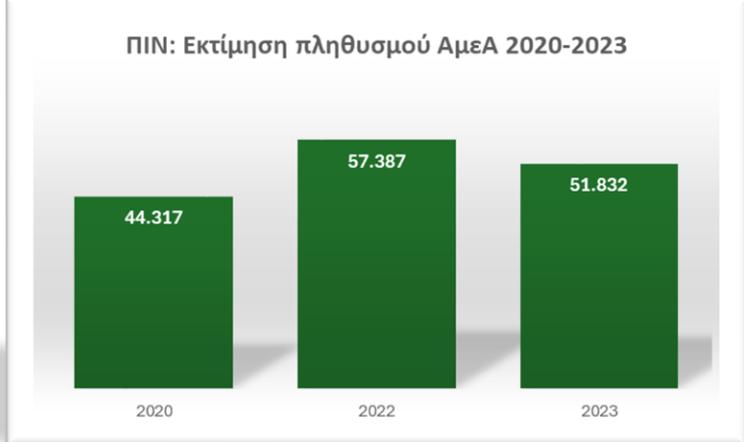
Πηγή: Στοιχεία από Παρατηρητήριο ΕΣΑμεΑ & ΕΛΣΤΑΤ (2022)

Με βάση την Έρευνα Εισοδήματος & Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών, της ΕΛΣΤΑΤ...

το **2023**...

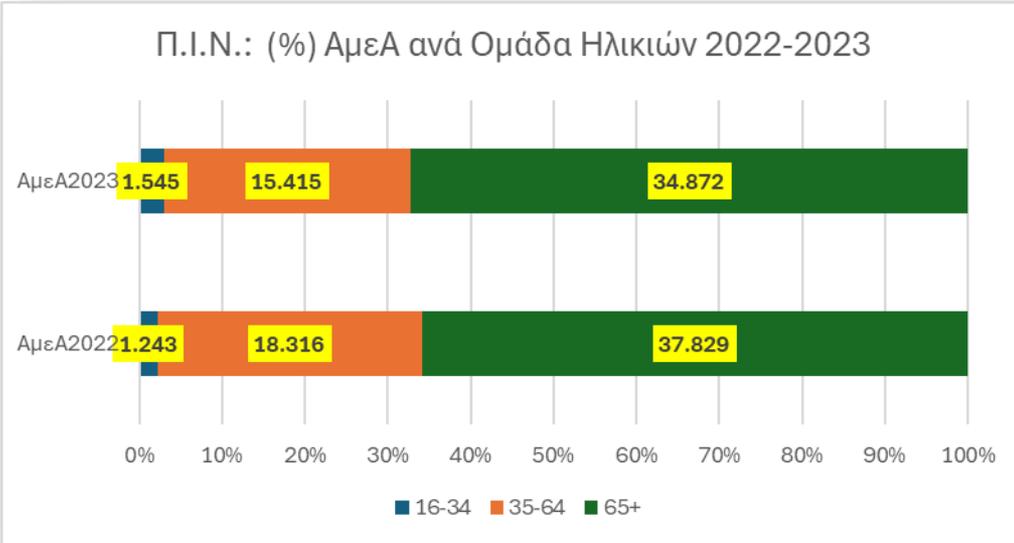
Ο συνολικός πληθυσμός των ΑμεΑ (σοβαρή και μέτρια αναπηρία) 16 ετών και άνω, εκτιμάται σε **51.832** άτομα έναντι 44.317 ατόμων το 2020...

Αποτελεί δε, το **2,6%** των ΑμεΑ της Χώρας (~2,0 εκατ. άτομα)...

Όσον δε αφορά την κατάταξή του κατά ομάδες ηλικιών, το **67,3%** των ΑμεΑ (**34.872** άτομα) είναι από 65 ετών και άνω.

Ακολουθεί η ηλικιακή ομάδα των 35-64 ετών με 29,7% (15.415 άτομα), ενώ στην ηλικιακή ομάδα 16-34 ετών εκτιμάται μόλις το 3,0% του πληθυσμού των ΑμεΑ...

Ετήσια Έρευνα Εισοδήματος & Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (ΕΛΣΤΑΤ): Το ερώτημα που καλούνται να απαντήσουν οι ερωτώμενοι στην έρευνα είναι το εξής: «Για διάστημα έξι μηνών ή περισσότερο, έχετε περιορίσει, λόγω δικού σας προβλήματος υγείας, κάποιες συνήθειες για τον γενικό πληθυσμό δραστηριότητες ή έχετε δυσκολευτεί σε αυτές;»

Πηγή: Στοιχεία από ΕΛΣΤΑΤ (2024), Επεξεργασία από ΕΥΔ Π.Ι.Ν. (Μονάδα Α)

Με βάση την Έρευνα Εισοδήματος & Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών, της ΕΛΣΤΑΤ...

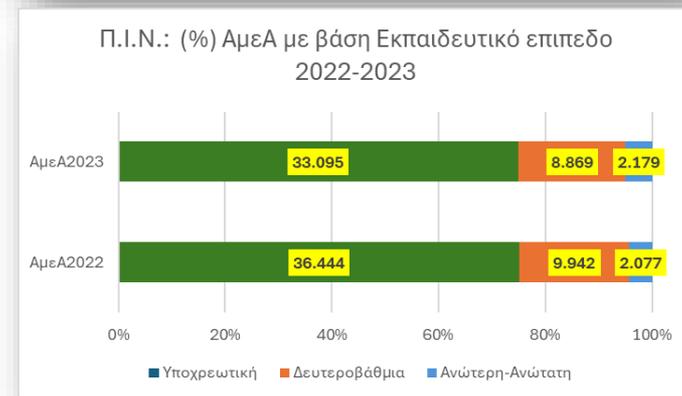
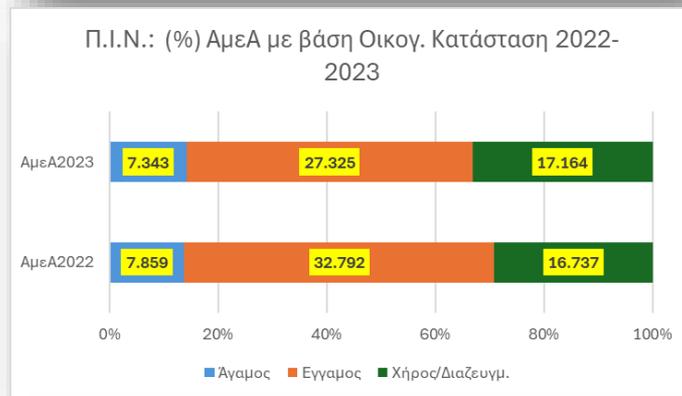
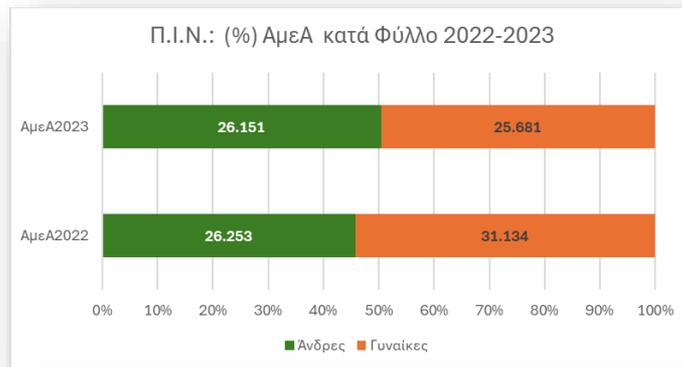
το 2023...

Ο πληθυσμός των ΑμεΑ «μοιράζεται» περίπου εξίσου κατά φύλο: το 50,5% των ΑμεΑ είναι άνδρες και το 49,5% γυναίκες

Με βάση την οικογενειακή κατάσταση το 52,7% των ΑμεΑ είναι **έγγαμοι**, το 33,1% **χήροι** ή **διαζευγμένοι** και το 14,2% είναι **άγαμοι**...

Όσον δε αφορά στο εκπαιδευτικό επίπεδο, το 14,8% των ΑμεΑ στην Π.Ι.Ν. είναι «χωρίς εκπαίδευση», το **63,9%** έχει ολοκληρώσει την «**υποχρεωτική εκπαίδευση** (δημοτικό ή/και 3τάξιο γυμνάσιο), το 17,1% την «**δευτεροβάθμια εκπαίδευση**» και το 4,2% την «**ανώτερη & ανώτατη εκπαίδευση**»...

Πηγή: Στοιχεία από ΕΛΣΤΑΤ (2024), Επεξεργασία από ΕΥΔ Π.Ι.Ν. (Μονάδα Α)

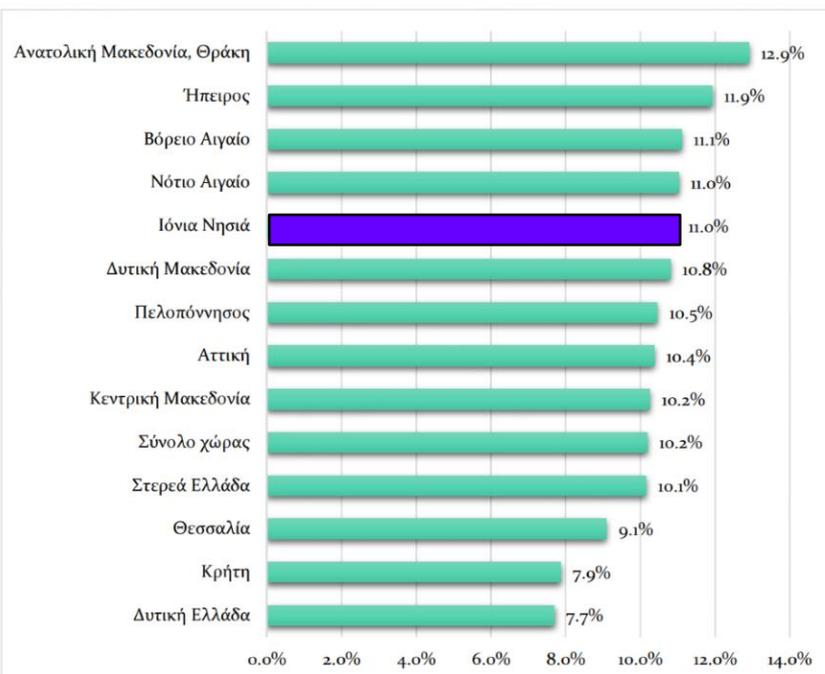
Με βάση το «δείκτη GALI», υπολογίζεται επίσης ο πληθυσμός με **σοβαρή αναπηρία...**

ΠΙΝ: Εκτίμηση αριθμού ΑμεΑ με βάση ΕΛΣΤΑΤ (2023)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ / ΧΩΡΑ	ΑΜΕΑ με Σοβαρή Αναπηρία	ΑΜΕΑ με Μέτρια Αναπηρία	Συνολικός αριθμός ΑμεΑ	Πληθυσμός Χωρίς Αναπηρία	Πληθυσμός 16 ετών +
Ιόνια Νησιά	20.972	30.860	51.832	111.898	163.730
%	12,8%	18,8%	31,7%	68,3%	100,0%
Χώρα	818.650	1.194.326	2.012.976	6.704.775	8.717.751
%	9,4%	13,7%	23,1%	76,9%	100,0%

Ειδικότερα, με βάση τα στοιχεία της έρευνας της ΕΛΣΤΑΤ (2023), στα **Ιόνια Νησιά**:

Γράφημα 1: Άτομα με σοβαρή αναπηρία/ σοβαρό περιορισμό δραστηριότητας ή δυσκολία λόγω προβλήματος υγείας (16 ετών και άνω)

Πηγή στοιχείων: Ελληνική Στατιστική Αρχή, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ: Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας)

- ❖ Ο αριθμός των ατόμων με αναπηρία / περιορισμό της δραστηριότητας, υπολογίζεται στα 51.832 άτομα, δηλαδή στο **31,7%** του πληθυσμού 16 ετών και άνω (23,1% για τη Χώρα), έναντι ~29,0% το 2020.
- ❖ Από αυτά, τα 20.972 (δηλαδή το **12,8%** του πληθυσμού ετών 16+) αντιμετωπίζουν σοβαρό περιορισμό δραστηριότητας, ήτοι σοβαρή αναπηρία (9,4% για τη Χώρα), έναντι 11,0% το 2020
- ❖ Τα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ κατατάσσονται, όσον αφορά στο ποσοστό **σοβαρής αναπηρίας** στον πληθυσμό 16 ετών και άνω, στην **4^η χειρότερη θέση** μεταξύ των 13 Περιφερειών της Χώρας (2020)

με βάση τα στοιχεία **Επιδομάτων Αναπηρίας** που χορηγεί ο ΟΠΕΚΑ...

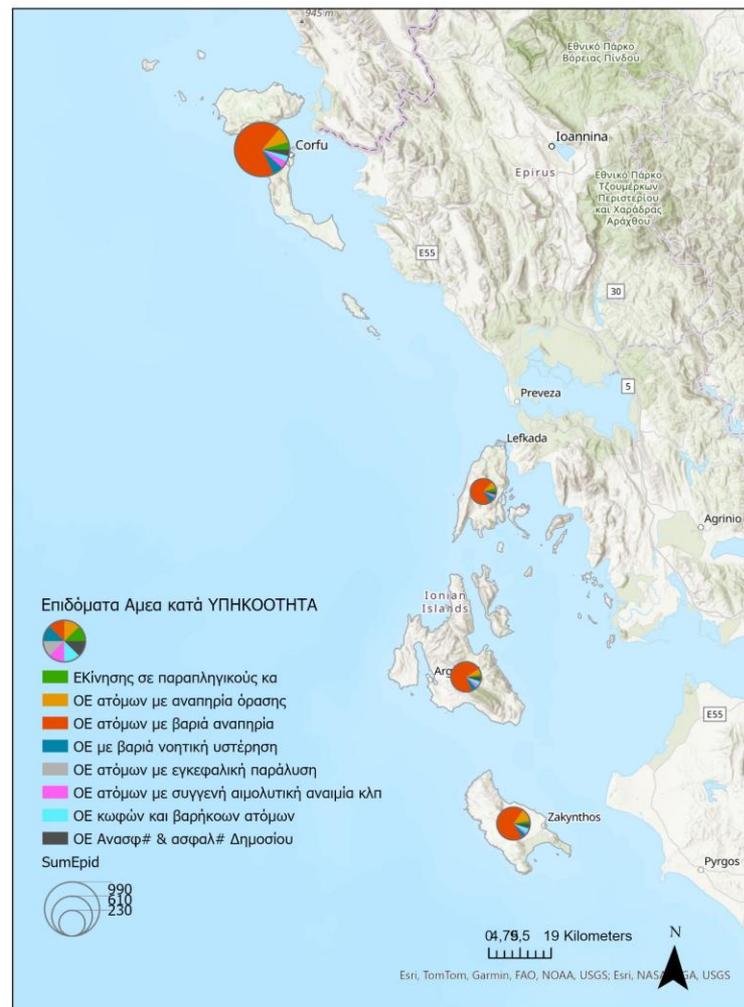
Στην Π.Ι.Ν. χορηγούνται (σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία-2024) 1.997 Επιδόματα Αναπηρίας.

Περίπου **9,8** επιδόματα / 1.000 κατοίκους.

Με βάση τις ανάγκες-προβλήματα που επιδιώκουν να καλύψουν κατατάσσονται στις εξής κατηγορίες: (ΟΠΕΚΑ 2024).

- ❖ Επίδομα κίνησης σε παραπληγικούς, τετραπληγικούς και ακρωτηριασμένους (75 επιδόματα - 3,8%)
- ❖ ΟΕ ατόμων με αναπηρία όρασης (191 επιδόματα – 9,6%)
- ❖ **Οικονομική ενίσχυση ατόμων με βαριά αναπηρία (1.379 επιδόματα – 69,1%)**
- ❖ Οικονομική ενίσχυση ατόμων με βαριά νοητική υστέρηση (118 επιδόματα – 5,9%)
- ❖ Οικονομική ενίσχυση ατόμων με εγκεφαλική παράλυση (4 επιδόματα – 0,2%)
- ❖ Οικονομική ενίσχυση ατόμων με συγγενή αιμολυτική αναιμία κλπ (66 επιδόματα – 3,3%)
- ❖ Οικονομική ενίσχυση κωφών και βαρήκων ατόμων (75 επιδόματα – 3,8%)
- ❖ Οικονομική ενίσχυση Ανασφ. και ασφαλ. του Δημοσίου (89 επιδόματα – 4,5%)

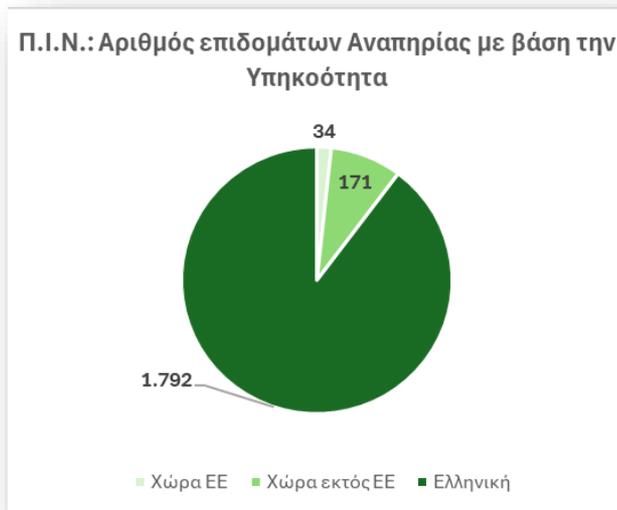
ΠΙΝ: Χαρτογράφηση Επιδομάτων ΑμεΑ με βάση την Ανάγκη-Πρόβλημα

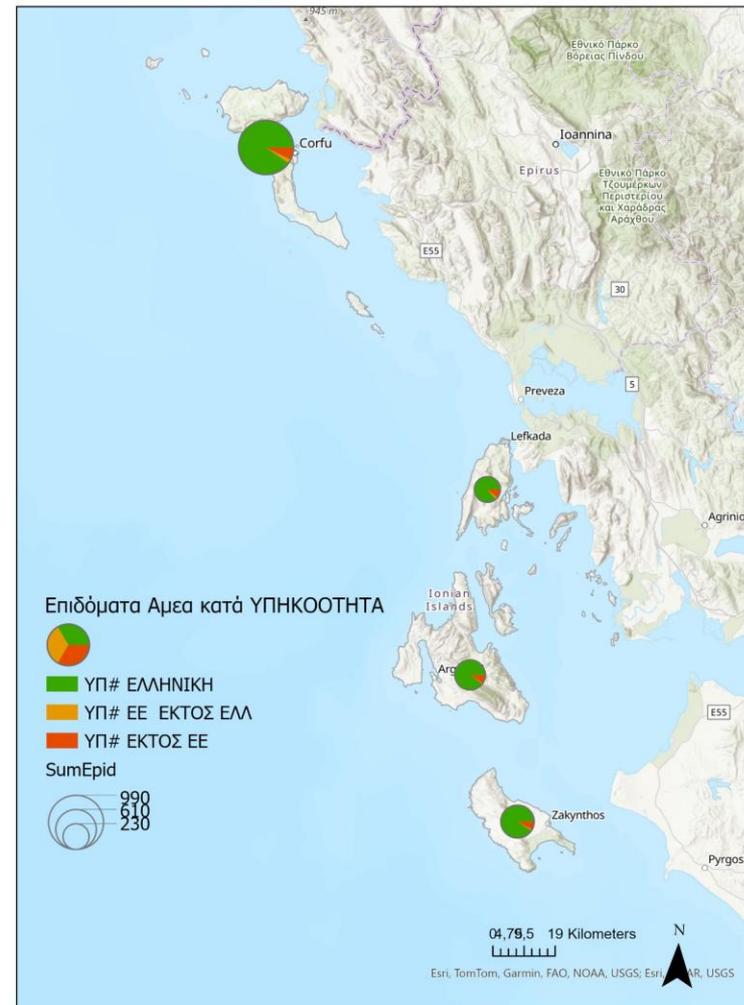
Ο αριθμός των επιδομάτων Αναπηρίας σχετίζεται ευθέως με την οικογενειακή κατάσταση του πάσχοντος...

Με βάση την **οικογενειακή κατάσταση**, από τα 1.997 επιδόματα στην Π.Ι.Ν. το 55,2% (1.103) αφορούν σε άγαμους(ες), το 30,5% (609) σε έγγαμους(ες), το 6,9% (138) σε διαζευγμένους(ες), το 5,9% (118) σε χήρους(ες), το 1,3% (26) σε άτομα σε διάσταση) και το 0,2 (3) σε σύμφωνα συμβίωσης)(ΟΠΕΚΑ 2024).

Ενώ, με βάση την **υπηκοότητα** τα 1.192 αφορούν σε Έλληνες (89,7%), τα 171 (8,6%) σε υπηκόους λοιπών χωρών της της Ε.Ε. και τα υπόλοιπα 34 (1,7%) σε υπηκόους λοιπών χωρών.(ΟΠΕΚΑ 2024).

ΠΙΝ: Χαρτογράφηση Επιδομάτων ΑμεΑ με βάση την ΥΠΗΚΟΟΤΗΤΑ

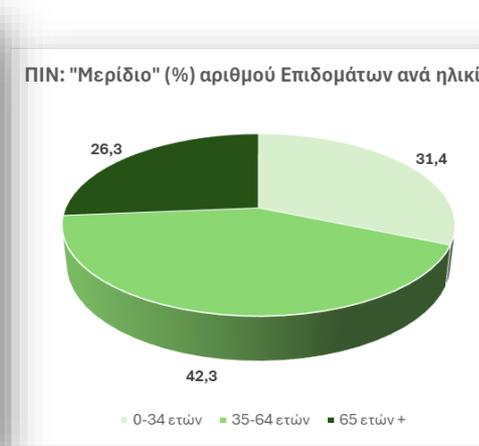
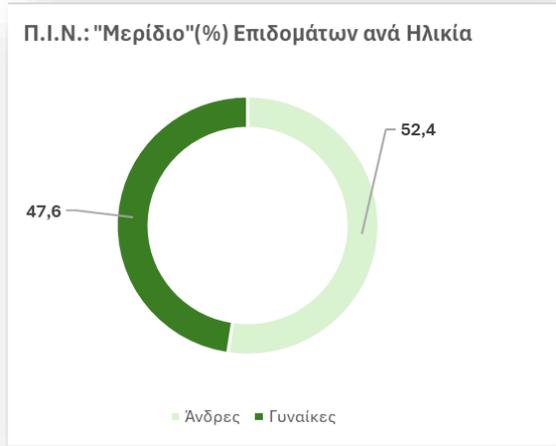
Πηγή: ΟΠΕΚΑ Επεξεργασία & δημιουργία Χάρτη: ΕΥΔ ΠΙΝ (Μον.Α)

Α.2.2.Εκτίμηση του πληθυσμού Ατόμων με Αναπηρία στην Π.Ι.Ν. με βάση τα ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

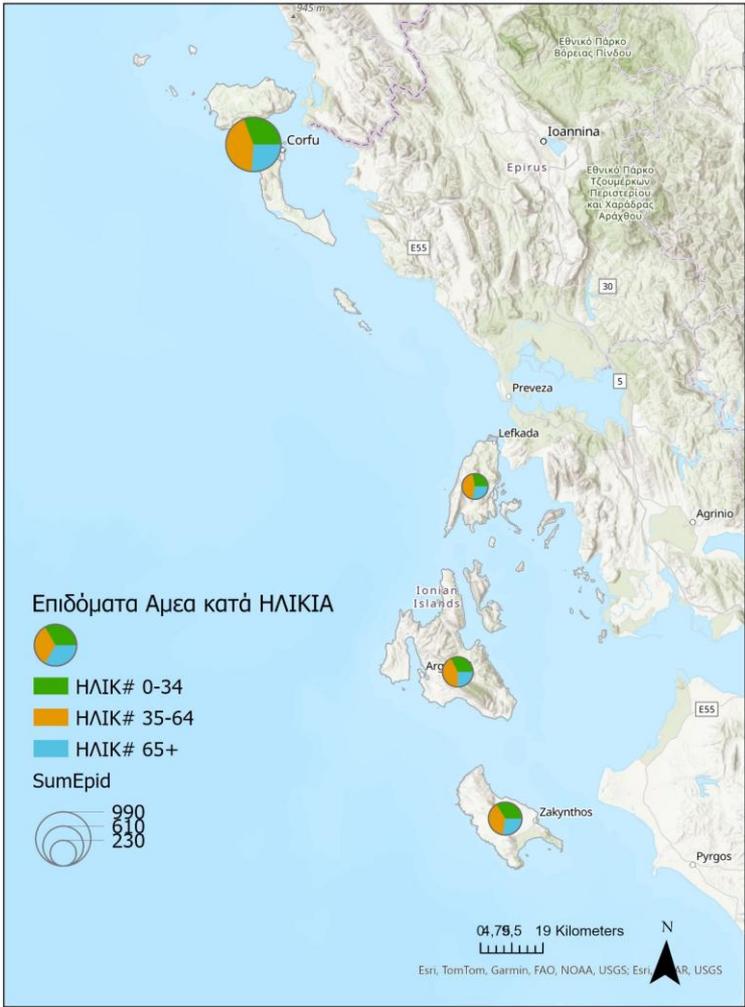
... αλλά ο αριθμός των επιδομάτων σχετίζεται και με την ηλικία των πασχόντων...

Από το συνολικό αριθμό επιδομάτων στην Π.Ι.Ν., με βάση το **φύλο**, το 52,4% (1.047) αφορούν σε άνδρες και το 47,6% (950) σε γυναίκες (ΟΠΕΚΑ 2024).

Όσον αφορά στις **ηλικιακές ομάδες** που λαμβάνουν επίδομα, το 31,4% αφορά στην ομάδα 0-34 ετών, το 42,3% στην ομάδα των 35-64 ετών και το υπόλοιπο 26,3% στην ηλικιακή ομάδα των 65 ετών και άνω.

Π.Ι.Ν.: Χαρτογράφηση Επιδομάτων ΑμεΑ με βάση την ΗΛΙΚΙΑ

Πηγή: Στοιχεία ΟΠΕΚΑ (2024), Επεξεργασία από ΕΥΔ Π.Ι.Ν. (Μονάδα Α)

Πηγή: ΟΠΕΚΑ Επεξεργασία & δημιουργία Χάρτη: ΕΥΔ Π.Ι.Ν. (Μον.Α)

Α.2.2.Εκτίμηση του πληθυσμού Ατόμων με Αναπηρία στην Π.Ι.Ν. με βάση τα ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

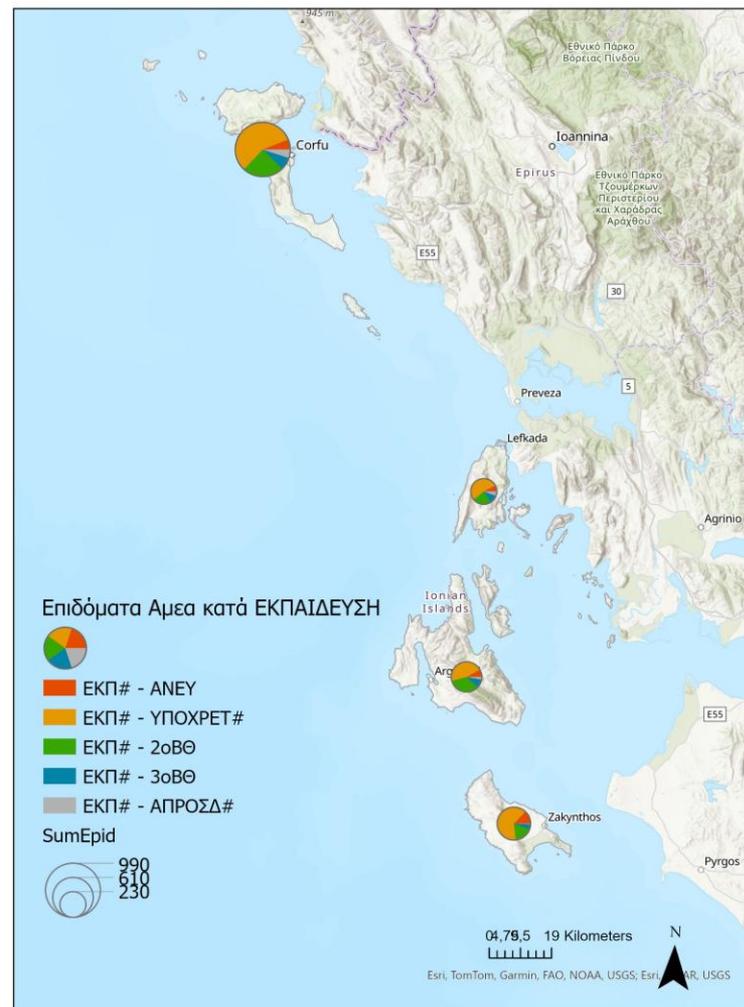
Επίσης, το ποσοστό των χορηγούμενων επιδομάτων αναπηρίας συνδέεται με το επίπεδο εκπαίδευσης των πασχόντων...

Λαμβάνοντας υπόψη το **εκπαιδευτικό επίπεδο**, τα 1.11 επιδόματα (**56,0%**) αφορούν απόφοιτους **υποχρεωτική εκπαίδευσης** (Δημοτικό, Γυμνάσιο, Σχολείο Δεύτερη Ευκαιρίας).

Τα 489 επιδόματα (24,5%) αναφέρονται σε δευτεροβάθμια εκπαίδευση (Λύκειο, Επαγγελματική Σχολή ΙΕΚ) και τα 152(7,6%) στην ανώτατη εκπαίδευση.

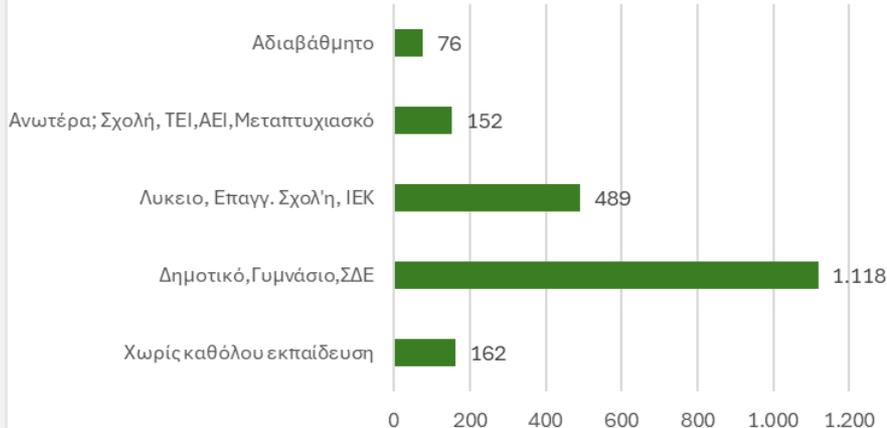
Τέλος, ακολουθούν οι επιδοματούχοι χωρίς καθόλου εκπαίδευση (162 ή 8,1%) και οι αδιαβάθμητοι (76 ή 3,8%)

ΠΙΝ: Χαρτογράφηση Επιδομάτων ΑμεΑ με βάση την ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

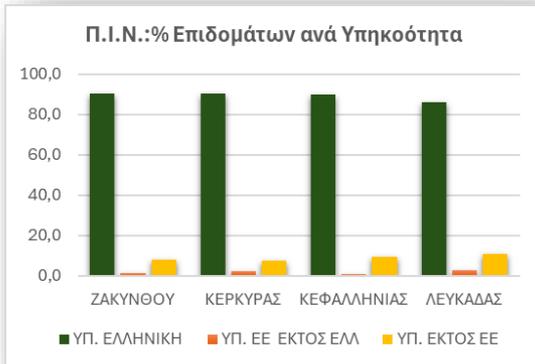
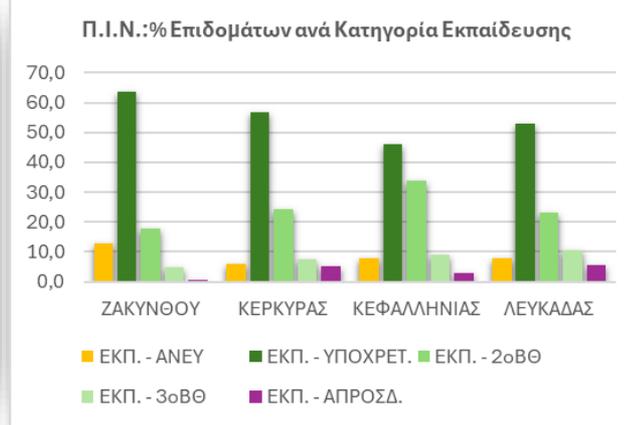
Πηγή: **ΟΠΕΚΑ** . Επεξεργασία & δημιουργία Χάρτη: ΕΥΔ ΠΙΝ (Μον.Α)

Π.Ι.Ν.: Επιδόματα ανά επίπεδο Εκπαίδευσης

Α.2.2. Εκτίμηση του πληθυσμού Ατόμων με Αναπηρία ανά ΝΟΜΟ Π.Ι.Ν. με βάση τα ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

Στα **ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ** : το 49,8% των συνολικών επιδομάτων χορηγούνται στην Κέρκυρα, το 21,2% στη Ζάκυνθο, το 17,5% στην Κεφαλονιά και το 11,5% στη Λευκάδα

- Στους Νομούς, το % του αριθμού των επιδομάτων αναπηρίας:
- ❖ **υπερτερεί στους άνδρες** και κυμαίνεται στο 52,0-53,0%, με την Κεφαλονιά στο 51,0%
 - ❖ παρότι στη 2^η θέση, είναι **σημαντικό στην ηλικιακή ομάδα νέων έως 34 ετών** σε όλους τους νομούς (31,0-33,0%), με την Λευκάδα στο 28,3%
 - ❖ για τους **υπηκόους χωρών εκτός Ε.Ε.** βρίσκεται στη 2^η θέση (μετά τους Έλληνες) λαμβάνοντας από 8,0-9,5%, με 10,9% στη Λευκάδα.
 - ❖ **υπερτερεί σημαντικά για τις κατηγορίες των «αγάμων», «διαζευγμένων», «χήρων»** (68,0% - 70,0%)
 - ❖ **υπερτερεί στην κατηγορία της «υποχρεωτικής εκπαίδευσης» (>53,0%),** με την Κεφαλονιά να καταγράφει ~46,0%.
 - ❖ **ενώ, ο αριθμός των επιδομάτων /1.000 κατ.** κυμαίνεται από 9 έως 10, με 10,3 στη Ζάκυνθο

A.2.2.Εκτίμηση του πληθυσμού Ατόμων με Αναπηρία ανά ΝΟΜΟ Π.Ι.Ν. με βάση τα ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ

Στα **ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ** : ποσοστό > 68,0% των επιδομάτων αναπηρίας αφορά στην οικονομική ενίσχυση ατόμων με **βαριά αναπηρία...**

Στους Νομούς, το % επιδομάτων αναπηρίας:

- ❖ ο μ.ό. του αριθμού από τα επιδόματα Κίνησης σε **παραπληγικούς** καταγράφεται στο 3,8% με την Κέρκυρα στο 4,5%
- ❖ ο μ.ο. του αριθμού από την οικονομική ενίσχυση ατόμων με **αναπηρία όρασης** είναι στο 9,6%, με τη Ζάκυνθο στο 12,5%
- ❖ ο μ.ο. του αριθμού από την **οικονομική ενίσχυση ατόμων με βαριά αναπηρία** είναι στο **69,1%**, με την Κεφαλονιά στο 71,9%
- ❖ ο μ.ο. του αριθμού από την οικονομική ενίσχυση ατόμων με **βαριά νοητική υστέρηση** είναι στο 5,9%, με τη Λευκάδα στο 7,4%
- ❖ ο μ.ο. του αριθμού από την οικονομική ενίσχυση ατόμων με **εγκεφαλική παράλυση** είναι μόλις στο 0,2%, με την Κεφαλονιά στο 0,9%
- ❖ ο μ.ο. του αριθμού από την οικονομική ενίσχυση ατόμων με **συγγενή αιμολυτική αναιμία** κλπ είναι στο 3,3%, με την Κέρκυρα στο 4,4%

- ❖ ο μ.ο. του αριθμού από την οικονομική ενίσχυση **κωφών και βαρήκων** ατόμων είναι στο 3,8%, με την Ζάκυνθο στο 5,0%

A.2.3.Εκτίμηση του πληθυσμού Ατόμων με Αναπηρία στην Π.Ι.Ν. με βάση τις ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Η χορήγηση σύνταξης Αναπηρίας από τον ΕΦΚΑ διαφέρει ανάλογα με την αιτία που έχει προκαλέσει την Αναπηρία (δηλαδή λόγω κοινής ασθένειας, ατυχήματος (εργατικού ή μη) και γήρατος)...

... και εφόσον έχει συμπληρωθεί η απαιτούμενη περίοδος ασφάλισης και έχει κριθεί βαθμός αναπηρίας τουλάχιστον 50%...

Σε επίπεδο Χώρας (στο σύνολο των Περιφερειών), χορηγούνται περί τα 4.557,0 χιλ. συντάξεις, εκ των οποίων οι 277,6 χιλ. είναι συντάξεις αναπηρίας.

Στην Π.Ι.Ν. από τις 79.818 χορηγούμενες συντάξεις, οι 5.487 είναι συντάξεις αναπηρίας, δηλ. **26,8** συντάξεις /1.000 κατ. (ΗΔΙΚΑ 2024).

Στα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ :

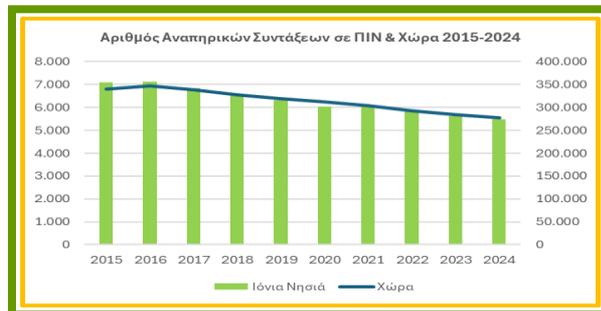
- ❖ Το 6,9% του συνολικού χορηγούμενου αριθμού συντάξεων είναι συντάξεις Αναπηρίας, έναντι του 6,0% για τη Χώρα.

Ο αριθμός των συντάξεων αναπηρίας την περίοδο από το 2015 έως σήμερα (2024), βαίνει (για διάφορους λόγους) μειούμενος, τόσο σε επίπεδο Χώρας (-18,5%), όσο και στο επίπεδο της Π.Ι.Ν. **(-22,5%)**...

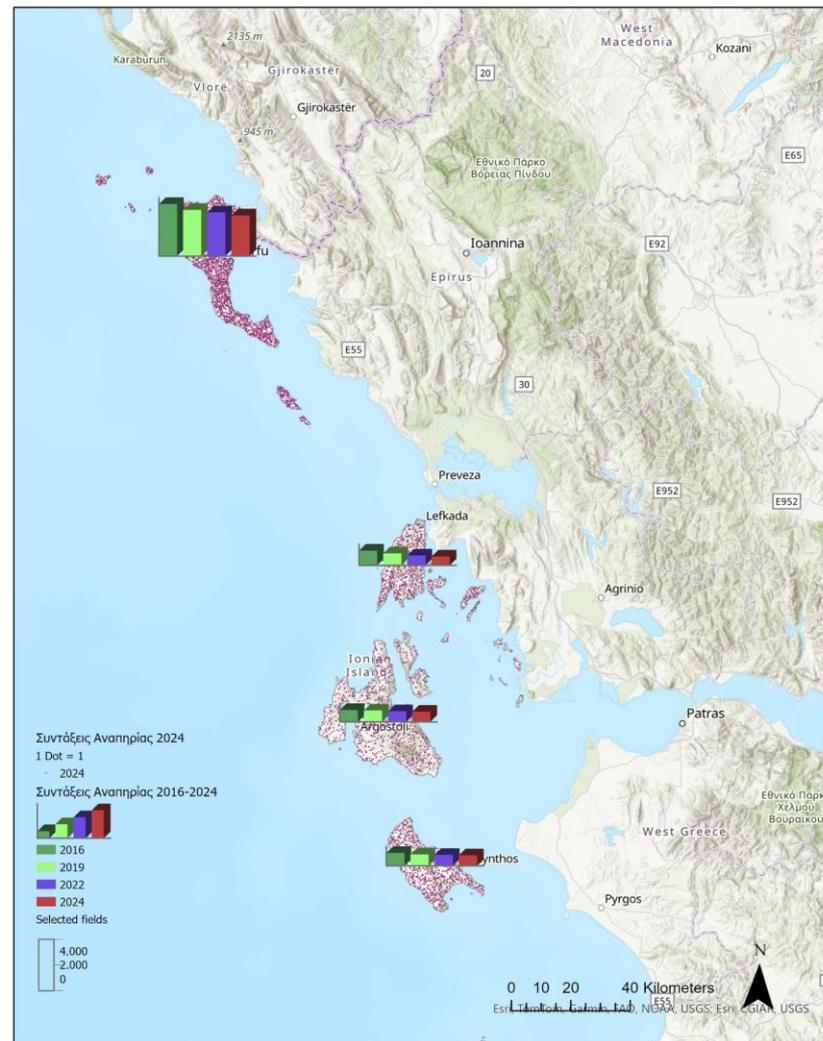
Την ίδια περίοδο, το «μερίδιο» της ΠΙΝ στην Χώρα όσον αφορά στις αναπηρικές συντάξεις, διατηρείται **~ στο 2,0%**

Τα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ :

- ❖ Καταλαμβάνουν την 6^η θέση μεταξύ των Περιφερειών της Χώρας (με 6,9%) όσον αφορά στο μερίδιο των συντάξεων αναπηρίας επί του συνολικού αριθμού χορηγούμενων συντάξεων (2024). Το μεγαλύτερο μερίδιο καταγράφει η Περιφέρεια ΑΜ-Θ (8,3%) και το μικρότερο η Αττική (4,6%)

ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΑμεΑ Π.Ι.Ν.: Αναπηρικές Συντάξεις

Πηγή: στοιχεία ΗΔΙΚΑ. Επεξεργασία & Δημιουργία Χάρτη: ΕΥΔ ΠΙΝ (Μον.Α)

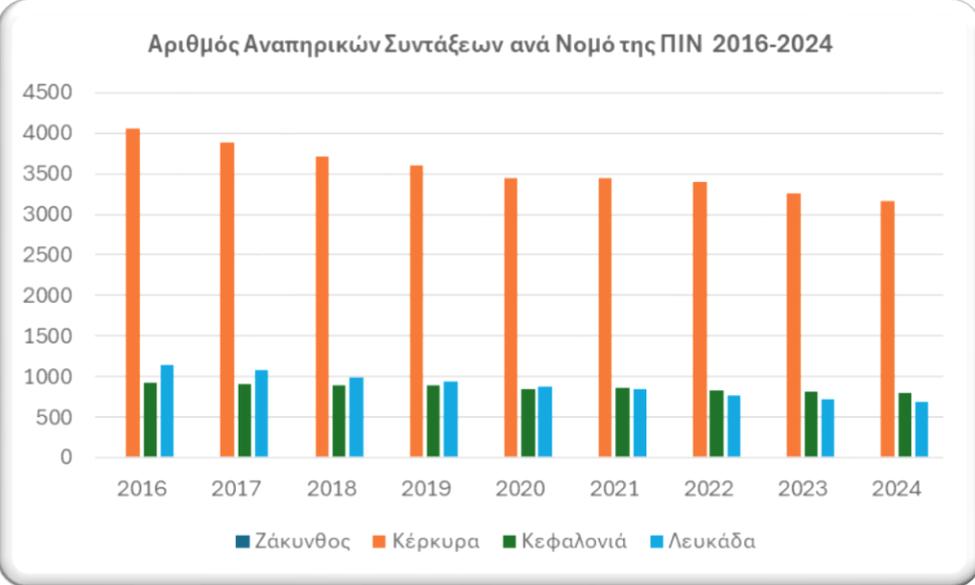
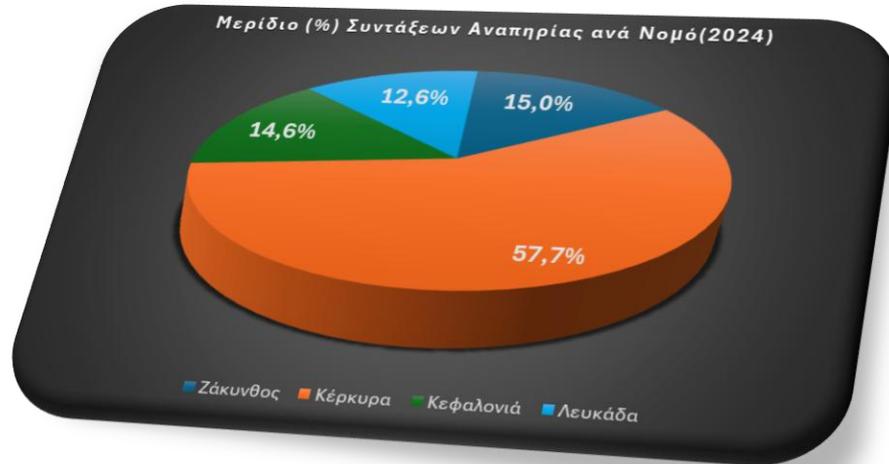
Α.2.3.Εκτίμηση του πληθυσμού Ατόμων με Αναπηρία ανά ΝΟΜΟ Π.Ι.Ν. με βάση τις ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Ο αριθμός των χορηγούμενων συντάξεων στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων διαφοροποιείται ανά Νομό ή Περιφερειακή Ενότητα....

Το 2024, το 57,7% των χορηγούμενων αναπηρικών συντάξεων στην ΠΙΝ, δηλαδή 3.167 συντάξεις αφορούν στην Κέρκυρα, από ~15,0% σε Ζάκυνθο και Κεφαλλονιά (825 και 802 αντίστοιχα) και το 12,6% αφορά στη Λευκάδα (693).

Επίσης, ανάμεσα στα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ :

- ❖ Στη Λευκάδα το 7,58% του συνολικού χορηγούμενου αριθμού συντάξεων είναι συντάξεις Αναπηρίας και ακολουθούν η Κέρκυρα με 7,3%, η Ζάκυνθος με 6,5% και η Κεφαλονιά με 5,4%.

Ανάμεσα στους Νομούς των ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΙΩΝ καταγράφονται διαφορετικοί ρυθμοί μεταβολών στον αριθμό των χορηγούμενων συντάξεων αναπηρίας :

- ❖ Την περίοδο 2016-2024, στη Λευκάδα καταγράφεται η μεγαλύτερη ποσοστιαία μείωση του αριθμού των χορηγούμενων συντάξεων, κατά **~39,0%**. Ακολουθούν η Κέρκυρα με ~-22,0%, η Ζάκυνθος με ~-18,0% και η Κεφαλονιά με ~-13,0%.

Πηγή: Στοιχεία από ΕΦΚΑ (ΗΔΙΚΑ) (2024), Επεξεργασία από ΕΥΔ Π.Ι.Ν. (Μονάδα Α)

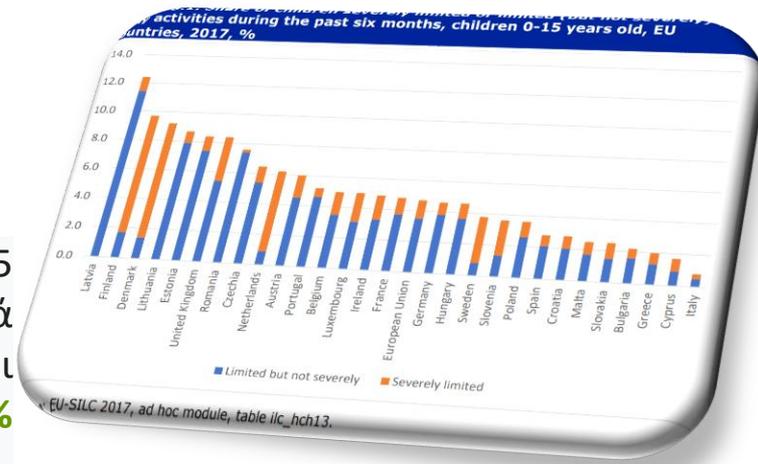
Δυσκολία και κενά στην εκτίμηση του αριθμού των Παιδιών με Αναπηρία...

Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα δεδομένα της UNICEF, ο συνολικός αριθμός παιδιών και εφήβων με αναπηρίες παγκοσμίως εκτιμάται σε σχεδόν **240 εκατομμύρια** (1 στα 10 παιδιά). Οι δε αναφορές υποδεικνύουν ότι τα παιδιά με αναπηρίες αντιμετωπίζουν σοβαρές ανισότητες:

- ❖ είναι 49% πιο πιθανό να μην έχουν ποτέ φοιτήσει στο σχολείο.
- ❖ έχουν 42% λιγότερες πιθανότητες να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες ανάγνωσης και αριθμητικής.
- ❖ αντιμετωπίζουν υψηλότερους δείκτες υποσιτισμού και σωματικών παθήσεων.

Στις χώρες της Ε.Ε., το ποσοστό των παιδιών ηλικίας έως 15 ετών, που είναι «πολύ περιορισμένα» ή «περιορισμένα» (αλλά όχι σοβαρά) στις καθημερινές τους δραστηριότητες, ποικίλλει πολύ μεταξύ των χωρών, κυμαινόμενο από **λιγότερο από 2%** (Κύπρος, **Ελλάδα** και Ιταλία) έως περισσότερο από 8% (Δανία, Εσθονία, Φινλανδία, Λετονία και Λιθουανία).

«Τα παιδιά με αναπηρίες έχουν σχεδόν 4 φορές περισσότερες πιθανότητες να βιώσουν βία και έως και 17 φορές περισσότερες πιθανότητες να εισέλθουν σε ιδρύματα φροντίδας από τους συνομηλικούς τους χωρίς αναπηρίες, ιδίως λόγω της ανεπαρκούς υποστήριξης για τις οικογένειες, της έλλειψης εκπαίδευσης χωρίς αποκλεισμούς και της φτώχειας» (ILO & IDA, 2019)

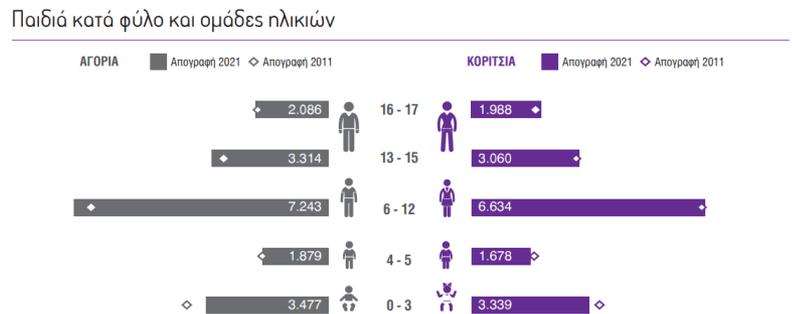
«Στα νοικοκυριά με παιδιά με αναπηρία (σε σύγκριση με τα νοικοκυριά χωρίς παιδιά με αναπηρίες) φαίνεται να υπάρχει **αυξημένη φτώχεια...**» (Giulio, Philipov, & Jaschinski, 2014)

<=16 ετών

A.2.4.1. Εκτίμηση του πληθυσμού Παιδιών με Αναπηρία στην Π.Ι.Ν. με βάση τα επιδόματα αναπηρίας

Ο αριθμός των επιδομάτων αναπηρίας προσφέρει μια προσεγγιστική εκτίμηση...

Μειωμένος κατά 1,5% σε σχέση με το 2011, εμφανίζεται ο **παιδικός πληθυσμός** της Π.Ι.Ν. το 2021, που φθάνει τα 34.690 παιδιά ηλικίας 0-17 ετών (απογραφή πληθυσμού ΕΛΣΤΑΤ)...

Ο αριθμός των Επιδομάτων Αναπηρίας σε Παιδιά 0-16 ετών ανέρχεται σε **296** το 2024 (ΟΠΕΚΑ), δηλαδή **<1,0%**.

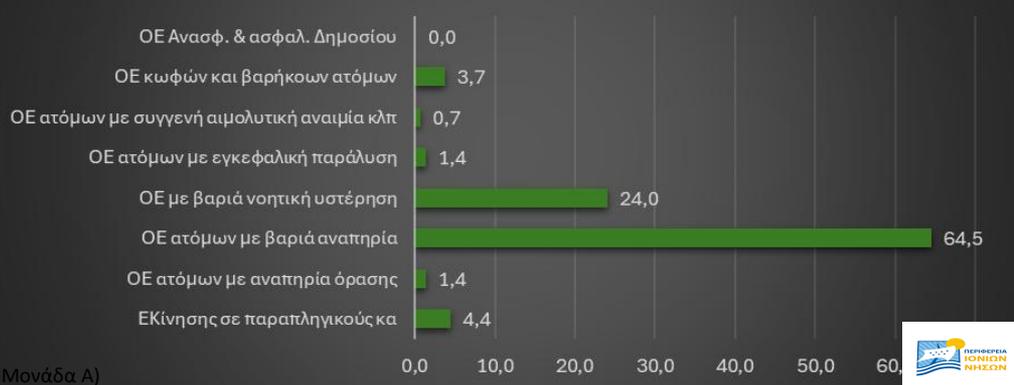
Π.Ι.Ν.: % Επιδομάτων Αναπηρίας Παιδιών 0-16 ετών κατά Νομό (2024)

Από αυτά, το **51,4%** αντιστοιχεί στην Κέρκυρα, το 21,3% στη Ζάκυνθο, το 16,6% σε Κεφαλονιά-Ιθάκη και το 10,8% στη Λευκάδα.

Το 54,1% των Παιδιών έχει ολοκληρώσει την «υποχρεωτική εκπαίδευση», το **22,6%** είναι «χωρίς εκπαίδευση» (~1:4 <5 ετών), ενώ στην κατηγορία «αδιαβάθμητοι» είναι το 20,9% των παιδιών (~1:5<5 ετών).

Π.Ι.Ν.:% Επιδομάτων Αναπηρίας σε Παιδιά 0-16 ετών ανά Κατηγορία (2024)

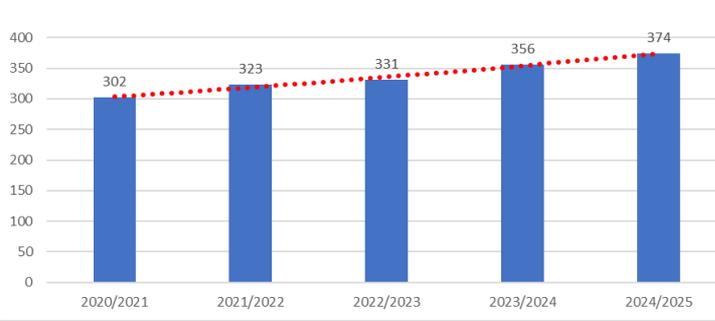
Με βάση την κατηγορία του επιδόματος, το **64,5%** αυτών αντιστοιχεί σε περιπτώσεις με «βαριά αναπηρία» και το **24,0%** σε περιπτώσεις με «βαριά νοητική υστέρηση»

Πηγή: Στοιχεία από Περιφερειακή Δ/νση Εκπαίδευσης Π.Ι.Ν. (2024), Επεξεργασία από ΕΥΔ Π.Ι.Ν.

Α.2.4.2.Εκτίμηση του πληθυσμού Ατόμων με Αναπηρία στην Π.Ι.Ν. με βάση το ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Ο αριθμός μαθητών ΑμεΑ προσφέρει προσεγγιστική εκτίμηση των ατόμων ηλικίας **<=16 ετών** με σοβαρή αναπηρία...

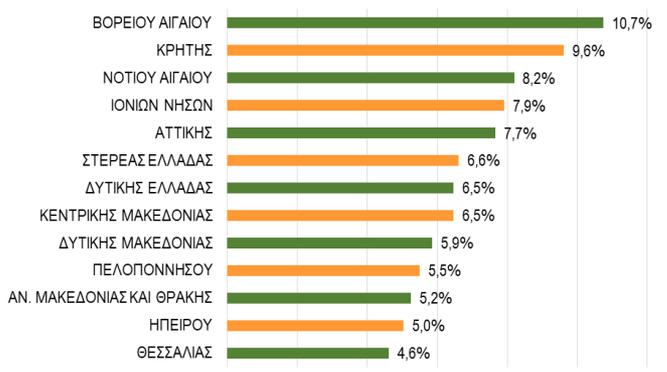
Π.Ι.Ν.:Εξέλιξη Μαθητών ΑμεΑ 2020-2024

Το **48,7%** των μαθητών ΑμεΑ ή/και με ΕΕΑ βρίσκεται στο νομό Κέρκυρας και ακολουθεί η Ζάκυνθος με 21,9%. Κέρκυρα και Κεφαλονιά εμφανίζουν αυξητικές τάσεις, σε αντίθεση με τη σταθεροποίηση σε Ζάκυνθο και Λευκάδα.

Στην Π.Ι.Ν. ο συνολικός αριθμός μαθητών α'θμιας και β'θμιας εκπαίδευσης που φοιτούν σε Σχολικές Μονάδες Ειδικής Αγωγής & Εκπαίδευσης ανέρχεται σε **374** άτομα (2024/2025).

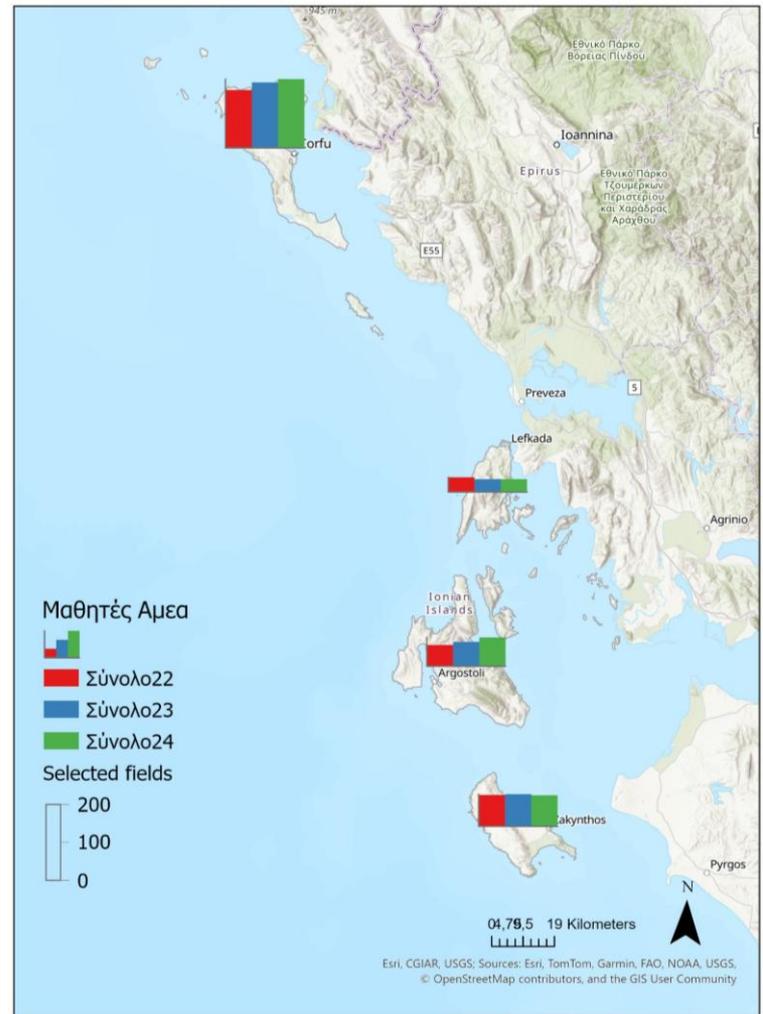
Τα τελευταία έτη ο αριθμός αυτός εμφανίζει σταθερή αυξητική τάση +23,8% έναντι του 2020 (302 άτομα)(ΠΔΕ Ι.Ν. 2024).

Το 2019/2020 η Π.Ι.Ν. έχει την 4^η υψηλότερη αναλογία μαθητών ΑμεΑ ή/και με ειδ. εκπαιδευτικές ανάγκες προς το σύνολο των μαθητών, δηλαδή **~8,0%** (**2.116** μαθητές), πίσω από Β.Αιγαίο-10,7%, Κρήτη-9,6% και Ν.Αιγαία-8,2%: όλες τους νησιωτικές Περιφέρειες - Παρατηρητήριο ΕΣΑμεΑ)

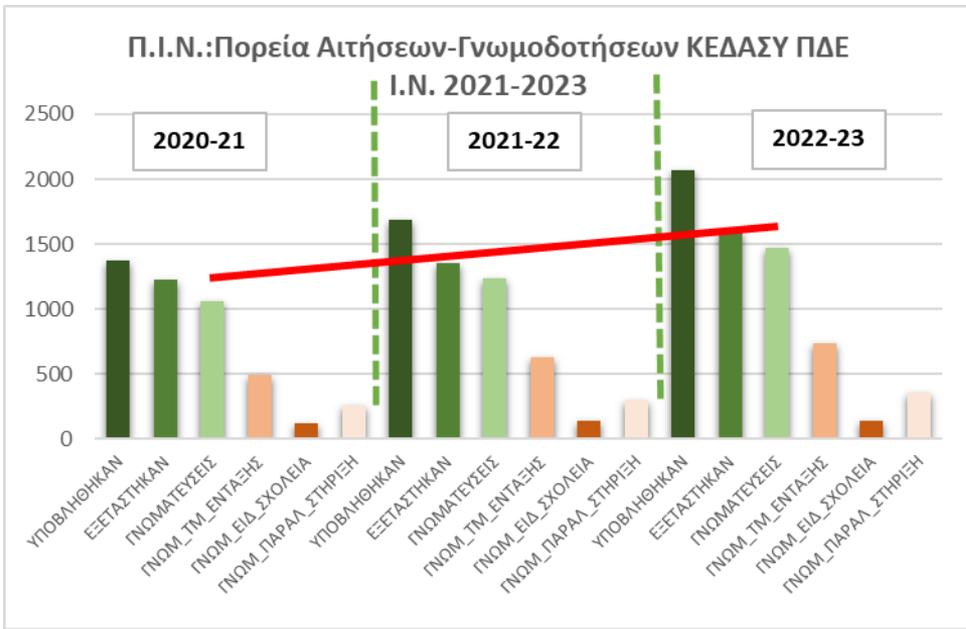
Πηγή: Στοιχεία από Περιφερειακή Δ/ση Εκπαίδευσης Π.Ι.Ν. (2024), Επεξεργασία από ΕΥΔ Π.Ι.Ν. (Μονάδα Α)

ΠΙΝ: Χαρτογράφηση ΜΑΘΗΤΩΝ ΑμεΑ 2022-2024

Πηγή: Περιφ.Δ/ση Εκπαίδευσης Π.Ι.Ν.(2024), Επεξεργασία & δημιουργία Χάρτη: ΕΥΔ ΠΙΝ (Μον.Α)

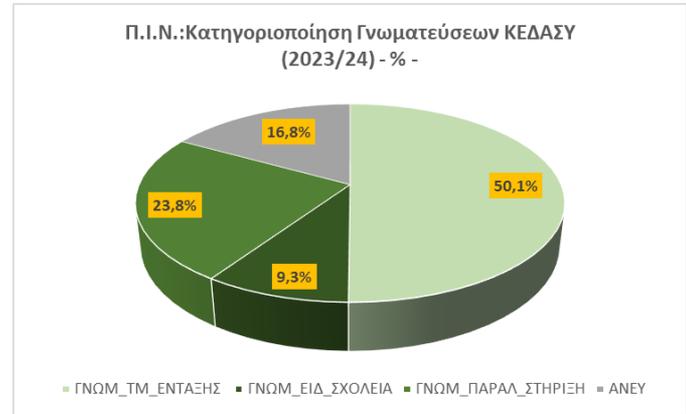
Ο αριθμός μαθητών ΑμεΑ (με βάση τα στοιχεία των ΚΕΣΥ) προσφέρει προσεγγιστική εκτίμηση των ατόμων ηλικίας **<=16 ετών** με σοβαρή αναπηρία...

Στην Π.Ι.Ν. με βάση τα στοιχεία των ΚΕΣΥ της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης, ο συνολικός αριθμός των υποβληθεισών αιτήσεων για γνωμάτευση αυξάνεται σταθερά, κατά +50,4% την περίοδο 2023/24 προς 2021/22 (από 1.372 σε **2.064**). Το 50,3% αυτών αφορούσαν την ΚΕΡΚΥΡΑ και το ~25,0% την ΖΑΚΥΝΘΟ και από ~10,0-11,0% στους άλλους νομούς). (ΠΔΕ Ι.Ν. 2024).

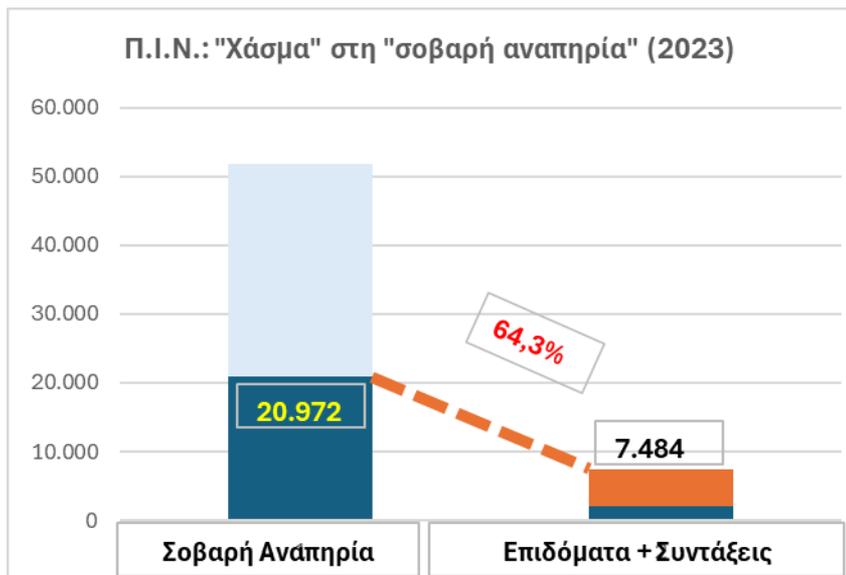
Οι γνωματεύσεις υπολογίζονται στο **71,5%** των συνολικά υποβληθέντων αιτημάτων (**1.475** το 2023/24). Στην Κεφαλονιά το ποσοστό διαμορφώνεται στο 87,7% και στην Κέρκυρας στο ~75,0%.

Το **~50,0%** των γνωματεύσεων παραπέμπουν στην ανάγκη «Παράλληλης Στήριξης», το **~24,0%** σε Τμήματα Ένταξης, ενώ το **9,3%** αφορά σε «Ειδικά Σχολεία» (Σε Κεφαλονιά και Ζάκυνθο το μερίδιο κυμαίνεται στο ~11,0-12,0% και στη Λευκάδα στο ~1,5%). Οι παραπομπές σε «Ειδικά Σχολεία» αυξήθηκαν κατά **~15,0%** σε σύγκριση με το 2021/22, ενώ σωρευτικά τα τελευταία 3 έτη οι γνωματεύσεις για «Ειδικό Σχολείο» ανέρχονται σε **392**.

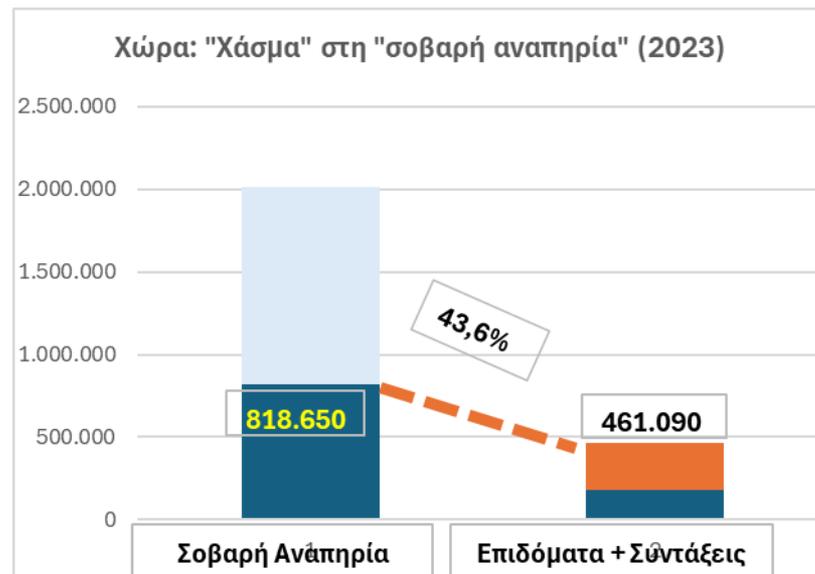

...ως του % των ατόμων με σοβαρή αναπηρία που δεν καλύπτονται από επίδομα ή σύνταξη

το 2023...

Ο πληθυσμός των ΑμεΑ της Π.Ι.Ν. με «σοβαρή αναπηρία» (16 ετών+) εκτιμάται σε 20.972 άτομα και αποτελεί το 40,4% του συνολικού πληθυσμού ΑμεΑ στην Π.Ι.Ν. Από τον πληθυσμό αυτό τα 7.484 άτομα καλύπτονται από προνοιακές παροχές, δηλαδή το **35,7%**.

Σε επίπεδο Χώρας το μερίδιο των ΑμεΑ με «σοβαρή αναπηρία» (16 ετών+) εκτιμάται σε 40,7% (~819 χιλ. άτομα). Από τον πληθυσμό αυτό τα ~461 χιλ. άτομα καλύπτονται από προνοιακές παροχές, δηλαδή το **~56,4%**.

Έτσι, το «χάσμα» προνοιακής κάλυψης στη «σοβαρή αναπηρία» για την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (2023) εκτιμάται στο **64,3%** και είναι σημαντικά μεγαλύτερο εκείνου σε επίπεδο Χώρας (43,6%).

ΜΕΡΟΣ Α : ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α.3.Βασικοί Δείκτες κοινωνικο-οικονομικής κατάστασης ΑμεΑ

Με βάση την Έρευνα Εισοδήματος & Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών, της ΕΛΣΤΑΤ...

Σημαντικές κοινωνικές ανισότητες και «χάσμα» φτώχειας καταγράφονται ανάμεσα στα άτομα με σοβαρή αναπηρία και τα άτομα χωρίς αναπηρία...

- ❖ Τα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ καταγράφουν χάσμα φτώχειας της τάξεως των 39 ποσοστιαίων μονάδων, το ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ από όλες τις Περιφέρειες, που φανερώνει τη μεγάλη έκταση της ανισότητας.

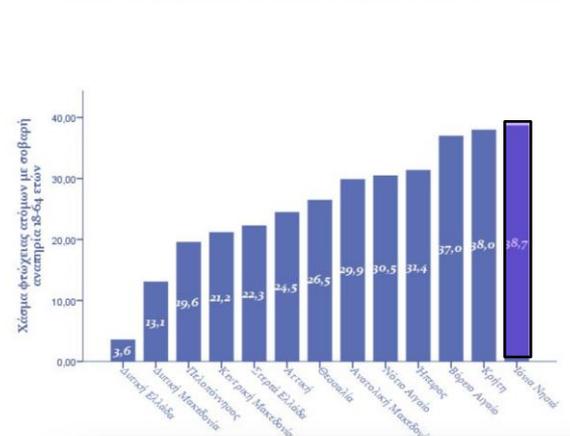
	Φτώχεια και κοινωνικός αποκλεισμός	Σοβαρή υλική στέρηση	Χάσμα φτώχειας ατόμων με σοβαρή αναπηρία
Ιόνια Νησιά	58,1%	36%	38,7
Ελλάδα	54%	30%	24,1

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (2020)
Επεξεργασία: Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας

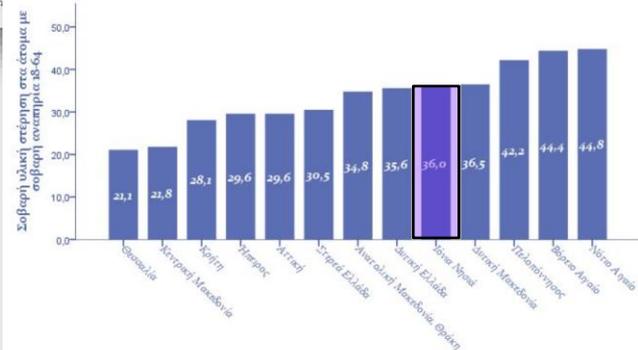
- ❖ Τα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ κατατάσσονται στην 5^η θέση όσον αφορά στη σοβαρή υλική υστέρηση των ατόμων με σοβαρή Αναπηρία 18-64 ετών.

Επίσης, 6 στους 10 κατοίκους της Π.Ι.Ν. με σοβαρή αναπηρία (ηλικίας 18-64), αντιμετωπίζουν το φάσμα της φτώχειας ή /και του αποκλεισμού (Περιφέρεια Ιονίων Νήσων: 58,1% | Ελλάδα: 54,0%).

Γράφημα 5: Χάσμα φτώχειας ατόμων με σοβαρή αναπηρία 18-64 ετών (2020)

Γράφημα 6: Ποσοστό πληθυσμού με σοβαρή αναπηρία (18-64 ετών) που αντιμετωπίζει σοβαρές υλικές στερήσεις (2020)

Πηγή στοιχείων: Ελληνική Στατιστική Αρχή, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (2020) Επεξεργασία: Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας

Παρότι οι περισσότερες νησιωτικές περιφέρειες διατηρούν το κατά κεφαλήν ΑΕΠ σε επίπεδα υψηλότερα από τη μέση τιμή, χαρακτηρίζονται από **μεγάλη ανισότητα** αναφορικά με το βιοτικό επίπεδο των ατόμων με σοβαρή αναπηρία.

Όσον αφορά στην **κάλυψη των αναγκών φροντίδας** των μελών με αναπηρία, χρόνια πρόβλημα υγείας ή μεγάλη ηλικία...

Τα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ

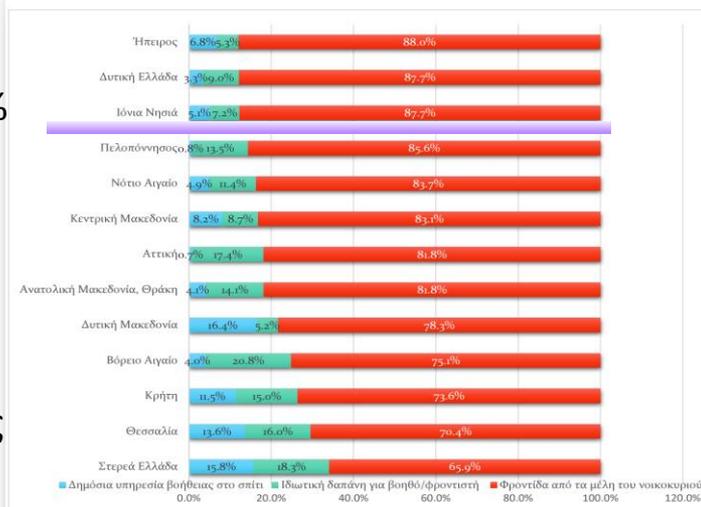
❖ κατατάσσονται στην 3^η χειρότερη θέση όσον αφορά στην κάλυψη αναγκών φροντίδας από την ίδια την οικογένεια (87,7% των νοικοκυριών). Αλλά, μόνο το 26,9% των νοικοκυριών της ΠΙΝ με μέλη ΑμεΑ και συναφή, έχουν την οικονομική δυνατότητα να ανταπεξέλθουν στις εξειδικευμένες ανάγκες.

- Το 54,2% των νοικοκυριών της Π.Ι.Ν. που τα μέλη τους έχουν αναλάβει τη φροντίδα ατόμων με χρόνια πρόβλημα υγείας, αναπηρία ή μεγάλη ηλικία, δηλώνουν ότι τα μέλη-φροντιστές έχουν περιορίσει «πολύ»-«πάρα πολύ» τις συνήθειες δραστηριότητές τους (προσωπική & οικογενειακή ζωή, εργασία, εκπαίδευση, συμμετοχή σε αθλητικές ή ψυχαγωγικές δραστηριότητες κ.ά.), προκειμένου να ανταπεξέλθουν στις ανάγκες των ατόμων που φροντίζουν.

Στα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ

❖ ΜΟΝΟ το 5,1% των νοικοκυριών αναφέρουν ως βασικό τρόπο κάλυψης των αναγκών, τη χρήση υπηρεσιών βοήθειας «κατ' οίκον», που παρέχεται από το κράτος

Γράφημα 8: Κύριος τρόπος κάλυψης των αναγκών φροντίδας /υποστήριξης σε νοικοκυριά με μέλη με αναπηρία/χρόνιο πρόβλημα υγείας/μεγάλη ηλικία (2020)

Πηγή στοιχείων: Ελληνική Στατιστική Αρχή, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (2020)
Επιξεργασία: Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας

	Νοικοκυριά που αδυνατούν πλήρως να ανταπεξέλθουν στις εξειδικευμένες ανάγκες των μελών με βάση το συνολικό τους εισόδημα	Νοικοκυριά που η φροντίδα /υποστήριξη παρέχεται πρωτίστως από μέλη του νοικοκυριού	Νοικοκυριά που κάνουν χρήση δημόσιων υπηρεσιών βοήθειας στο σπίτι (είτε ως πρώτος είτε ως συμπληρωματικός τρόπος κάλυψης των αναγκών φροντίδας)	Νοικοκυριά που τα μέλη φροντιστές έχουν περιορίσει «πολύ» και «πάρα πολύ» τις συνήθειες δραστηριότητές του/τους
Ιόνια Νησιά	20,9%	87,7%	31,5%	54,2%
Ελλάδα	40,5%	81,4%	26,4%	56%

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (2020)

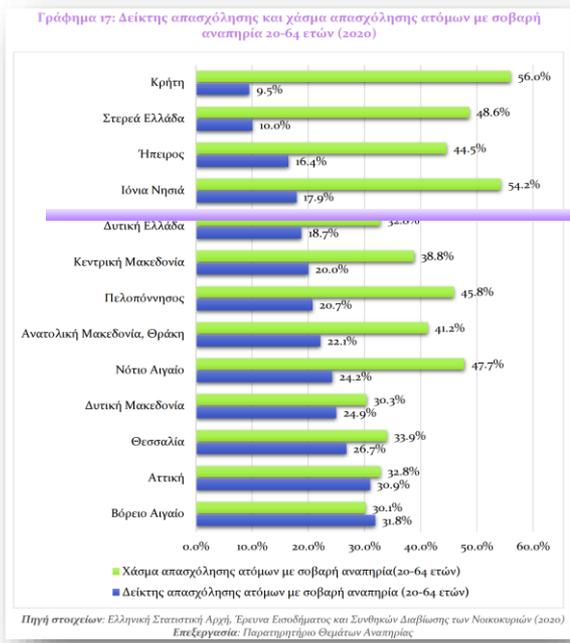
...στη μεγάλη πλειονότητα των νοικοκυριών, οι ανάγκες καλύπτονται πρωτίστως από τα ίδια τα μέλη των νοικοκυριών σε όλες τις Περιφέρειες της χώρας (Ελλάδα: 81,4%).

Παρά τις περιφερειακές διαφοροποιήσεις, επικρατεί μια δυσμενής κατάσταση στον τομέα της **απασχόλησης** για τα άτομα με αναπηρία. ...

Τα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ κατατάσσονται:

- στην 2^η χειρότερη θέση όσον αφορά στο «χάσμα απασχόλησης» με 54,2% (έναντι 56,0% στην Κρήτη και 30,1% στο Β.Αιγαίο).
- στην 4^η χειρότερη θέση (17,9%) όσον αφορά στον δείκτη απασχόλησης ΑμεΑ (20-64 ετών), έναντι 9,5% της Κρήτης και 31,8% του Βορείου Αιγαίου. Καταγράφεται ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά απασχολούμενων (μισθωτοί και ελεύθεροι επαγγελματίες) με σοβαρή αναπηρία.
- στην 1^η καλύτερη θέση, καταγράφοντας το μικρότερο ποσοστό (9,8%) ΑμεΑ που δεν έχουν εργαστεί ποτέ (έναντι 60,9% στην Κρήτη)

Στην Κρήτη και στα Ιόνια Νησιά καταγράφεται το υψηλότερο «χάσμα απασχόλησης», ενώ ακολουθούν η Στερεά Ελλάδα και το Νότιο Αιγαίο.

Περιοχή	Δείκτης απασχόλησης ατόμων με σοβαρή αναπηρία (20-64 ετών)	Χάσμα απασχόλησης ατόμων με σοβαρή αναπηρία (20-64 ετών)	Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία χωρίς καμία εργασιακή εμπειρία (20-64 ετών)	Ποσοστό ατόμων με αναπηρία (ανεξαρτήτως σοβαρότητας) που απολαμβάνουν εύλογες προσαρμογές στην εργασία τους (16+ ετών)
Ιόνια Νησιά	17,9%	54,2	9,8%	20,3%
Ελλάδα	24,3%	37,5	38,9%	20%

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (2020)

... τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αναπηρία αναφορικά με την επαγγελματική τους ένταξη είναι πολλαπλά... Οι δε φραγμοί που αντιμετωπίζουν στα Ιόνια Νησιά είναι ιδιαίτερα σοβαροί στο πεδίο της απασχόλησης.

Στην περίοδο της πανδημίας, η Χώρα καταγράφει ένα από τα μεγαλύτερα ποσοστά πολιτών με ανικανοποίητες **ανάγκες υγείας** μεταξύ των χωρών της ΕΕ...

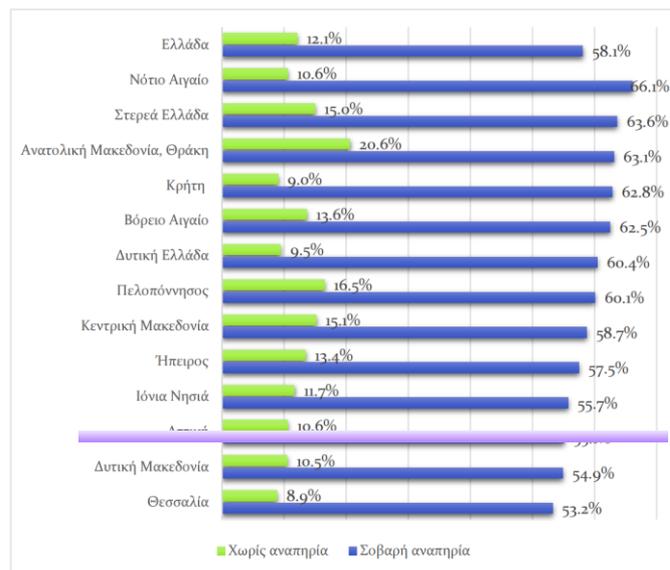
Τα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ κατατάσσονται

- στην 10^η χειρότερη θέση όσον αφορά το ποσοστό των κατοίκων με σοβαρή αναπηρία που δεν ικανοποίησε τις ανάγκες σε ιατρική εξέταση ή θεραπεία τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες, ανεξαρτήτως αιτιολογίας (55,7% έναντι 58,1% για τη Χώρα).

Τα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ κατατάσσονται:

- στην 6^η χειρότερη θέση (με 30,7%) όσον αφορά στο ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που αναφέρουν ανικανοποίητες ανάγκες υγείας λόγω συστημικών εμποδίων (οικονομικής δυσκολίας, μεγάλης λίστας αναμονής ή μεγάλης απόστασης/έλλειψη τρόπου μετακίνησης), που είχε ως **συνέπεια**
 - το υψηλό ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που αναφέρουν κακή και πολύ κακή κατάσταση υγείας (55,6% , 5^η χειρότερη θέση)

Γράφημα 10: Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία και χωρίς αναπηρία που αναφέρουν ανικανοποίητες ανάγκες υγείας, ανεξαρτήτως αιτιολογίας (2020)

Πηγή στοιχείων: Ελληνική Στατιστική Αρχή, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (2020)
Επεξεργασία: Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας

	Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που αναφέρουν ανικανοποίητες ανάγκες υγείας, ανεξαρτήτως αιτιολογίας (16+ ετών)	Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που αναφέρουν ανικανοποίητες ανάγκες υγείας λόγω συστημικών εμποδίων (16+ ετών)	Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που αναφέρουν κακή και πολύ κακή κατάσταση υγείας (16+ ετών)
Ιόνια Νησιά	55,7%	30,7%	55,6%
Ελλάδα	58,1%	28,7%	49,1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (2020)
Επεξεργασία: Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας

Το 2020, το 29% των πολιτών της Χώρας με σοβαρή αναπηρία, δεν ικανοποίησε ανάγκες σε ιατρική εξέταση ή θεραπεία τους τελευταίους 12 μήνες, λόγω εμποδίων που σχετίζονται με την **ανεπάρκεια του συστήματος**.

Η **εκπαίδευση** αποτελεί γενικά ένα θεμελιώδες δικαίωμα, αλλά... για τα άτομα με αναπηρία έχει πρόσθετη σημασία, ασκώντας καθοριστικό αντίκτυπο στην αυτονομία και την ανεξαρτησία τους

Τα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ κατατάσσονται:

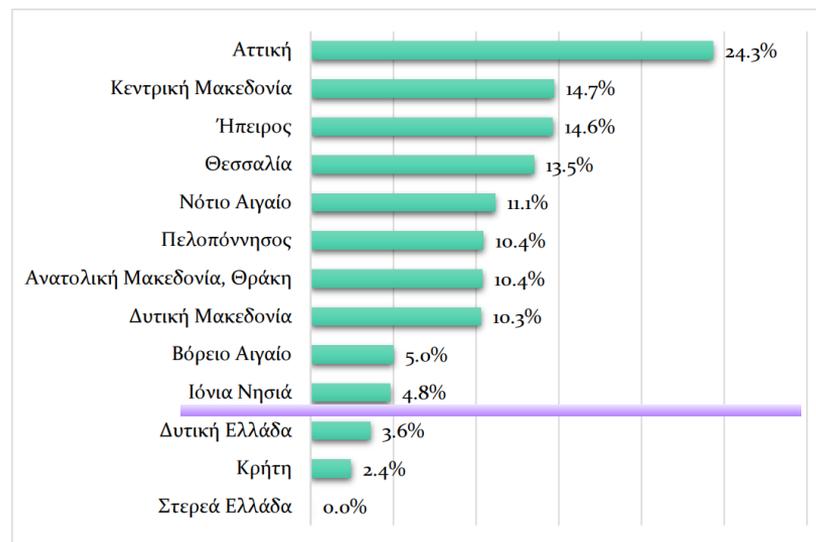
- στην 10^η χειρότερη θέση όσον αφορά στο ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που έχουν πτυχίο Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (4,8% έναντι 24,3% για την Αττική).

- στην 4^η χειρότερη θέση όσον αφορά στον αριθμό μαθητών ΑμεΑ ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (7,8% έναντι 7,0% για τη Χώρα)

- στην 3^η χειρότερη θέση (57,6%) (μαζί με Δυτική Ελλάδα, η Αττική, και Κεντρική Μακεδονία) στα ποσοστά μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που λαμβάνουν εξειδικευμένη υποστήριξη εντός των γενικών σχολείων

Σε επίπεδο χώρας, το ποσοστό των ατόμων με σοβαρή αναπηρία που έχουν ολοκληρώσει τριτοβάθμια εκπαίδευση (στην ηλικιακή ομάδα 25 με 64 ετών) υπολογίζεται στο 15,8%, έναντι του 32,4% στον πληθυσμό χωρίς αναπηρία.

Γράφημα 13: Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία και ηλικία 25 -64 ετών που έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (2020)

Πηγή στοιχεία

Περιφέρεια	Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που έχουν πτυχίο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης 25 -64 ετών (2020)	Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία με ανώτερο εκπαιδευτικό επίπεδο την κατώτερη δευτεροβάθμια 25 -64 ετών (2020)	Μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (Σχ. Έτος 2020-21)	Ποσοστό μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που φοιτούν σε ειδικά σχολεία (Σχ. Έτος 2020-21)	Ποσοστό μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη γενική εκπαίδευση που λαμβάνουν εξειδικευμένη υποστήριξη (Σχ. Έτος 2020-21)	Ποσοστό μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη γενική εκπαίδευση που λαμβάνουν εξειδικευμένη υποστήριξη (Σχ. Έτος 2020-21)
Ιόνια Νησιά	4.8%	44%	2.396	12,5%	57,6%	16,5%
Ελλάδα	15,8%	45,6%	103.996	12,1%	59,5%	17,5%

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (2020) & Πληροφοριακό Σύστημα Υπουργείου Παιδείας My-School, Στοιχεία σχ. Έτους 2020-21 (ημ. Εξαγωγή: 20/01/2022)

Η ανάλυση ανά Περιφέρεια δείχνει μεγάλες διαφορές στο επίπεδο πρόσβασης των ατόμων με αναπηρία στην εκπαίδευση, με τους κατοίκους της Αττικής να έχουν περισσότερο διευρυμένη πρόσβαση συγκριτικά με τους υπόλοιπους πολίτες με αναπηρία.

Σημαντικές παραμένουν οι ελλείψεις προσβασιμότητας στις σχολικές υποδομές της Π.Ι.Ν...

Όσον αφορά τη διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ στις Σχολικές Υποδομές α' & β/θμιας εκπαίδευσης, σε σύνολο 308 σχολικών κτιρίων όλων των βαθμίδων για τα οποία έχουν καταγραφεί σχετικά στοιχεία, τα 273 δήλωσαν ελλείψεις. Ειδικότερα, μόνο 27 σχολεία διέθεταν ράμπες και 21 διέθεταν WC για ΑμεΑ (2016).

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ					
Α/Α	ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΡΑΜΠΩΝ ΑμεΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ W.C. ΑμεΑ	ΑΝΑΒΑΤΟΡΙΑ ΑμεΑ	ΣΗΜΑΝΣΗ ΠΛΑΚΩΝ ΠΕΖΟΔΡΟΜΙΟΥ
1	ΔΠΕ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	37	26	10	0
2	ΔΠΕ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ	25	16	0	0
3	ΔΠΕ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	13	2	0	0
4	ΔΠΕ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	21	16	0	0
5	ΔΔΕ ΚΕΡΚΥΡΑΣ	19	10	5	0
6	ΔΔΕ ΚΕΦΑΛΟΝΙΑΣ	22	12	5	2
7	ΔΔΕ ΛΕΥΚΑΔΑΣ	7	7	2	0
8	ΔΔΕ ΖΑΚΥΝΘΟΥ	25	16	0	0

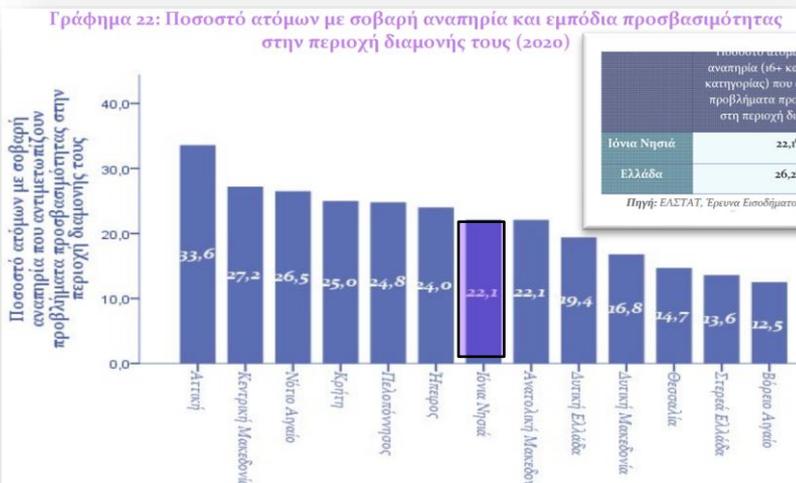
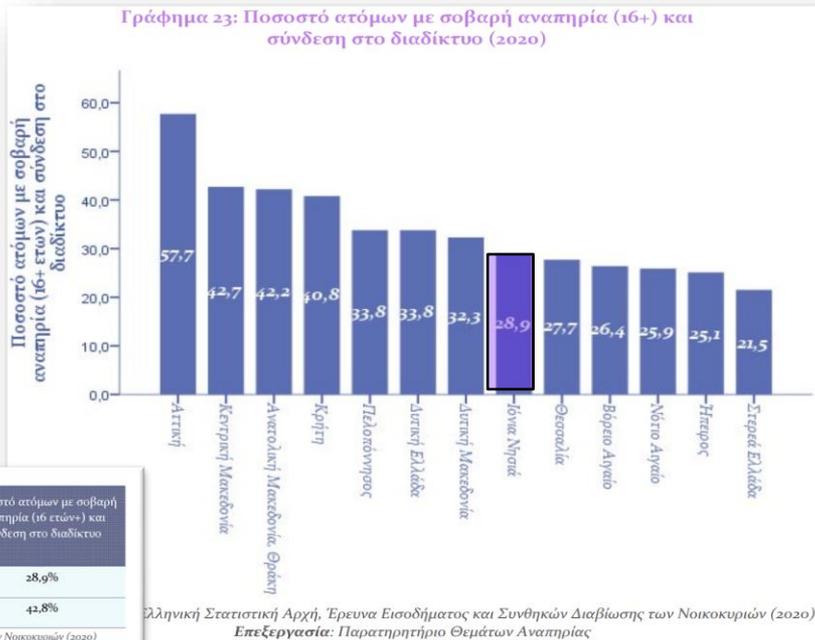
Από την ανωτέρω χαρτογράφηση των **αναγκών πρόσβασης** και εξυπηρέτησης ατόμων ΑμεΑ, προκύπτουν σοβαρές ελλείψεις στον σχετικό εξοπλισμό των Σχολικών Μονάδων αρμοδιότητας της ΠΔΕ Ι.Ν.: ράμπες εξωτερικές κυρίως προσβασιμότητας, W.C. Για ΑμεΑ, αναβατόρια εσωτερικής προσβασιμότητας κλπ.

Όσον δε αφορά στο **Ιόνιο Πανεπιστήμιο**, το σύνολο των αιθουσών διδασκαλίας (56) είναι προσβάσιμο σε φοιτητές ΑμεΑ, όπως επίσης και το ~97,0% των εργαστηρίων (65/67 χώρους) (πηγή: Υπ.Παιδείας, 2022)

Τα άτομα με αναπηρία αντιμετωπίζουν σε όλη την επικράτεια σοβαρά **εμπόδια προσβασιμότητας**... παρά τις προβλέψεις της νομοθεσίας

Τα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ κατατάσσονται:

- ❖ Στην 7^η χειρότερη θέση (με 22,1%) όσον αφορά στο «ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που αντιμετωπίζουν **εμπόδια προσβασιμότητας** στην περιοχή τους» (έναντι 33,6% στην Αττική)
- ❖ Στην 8^η χειρότερη θέση (με 28,9%), όσον αφορά στο «ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία και **σύνδεση στο διαδίκτυο**» (έναντι 57,7% στην Αττική)

Περιοχή	Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία (16+ και ανεξαρτήτως κατηγορίας) που αντιμετωπίζουν προβλήματα προσβασιμότητας στη περιοχή διαμονής τους (%)	Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία (16 ετών+) και σύνδεση στο διαδίκτυο (%)
Ιόνια Νησιά	22,1%	28,9%
Ελλάδα	26,2%	42,8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (2020)

Ανεξάρτητα από την κατηγορία της αναπηρίας τους, τρεις (3) στους δέκα (10) πολίτες με σοβαρό περιορισμό δραστηριότητας/αναπηρία, αναφέρουν ότι βιώνουν προβλήματα προσβασιμότητας στην περιοχή διαμονής τους, ενώ σύνδεση στο διαδίκτυο διαθέτει το 43% των ατόμων με σοβαρή αναπηρία έναντι του 90% των ατόμων χωρίς αναπηρία.

Σε επίπεδο Χώρας (στο σύνολο των Περιφερειών), καταγράφονται σημαντικά εμπόδια προσβασιμότητας στο φυσικό και δομημένο περιβάλλον (δημόσια κτίρια, δημόσιος ανοικτός χώρος κλπ)...Επίσης, το σύνολο σχεδόν των ηλεκτρονικών εφαρμογών δεν είναι προσβάσιμες στα άτομα με αναπηρία.

Τα άτομα με αναπηρία αντιμετωπίζουν σε όλη την επικράτεια σοβαρά **εμπόδια προσβασιμότητας και στις μετακινήσεις...** παρά τις προβλέψεις της νομοθεσίας

Είναι γνωστή η απουσία προσβασιμότητας από το σύνολο σχεδόν των μεταφορικών συστημάτων των Περιφερειών της Χώρας.

Για παράδειγμα:

- ❖ τα ΚΤΕΛ στο σύνολο της επικράτειας δεν είναι προσβάσιμα στα άτομα με αναπηρία.
- ❖ τα προσβάσιμα ΤΑΧΙ είναι ελάχιστα στη χώρα, και στην πλειοψηφία τους τα διαχειρίζονται οι οργανώσεις των ατόμων με αναπηρία.
- ❖ τα αστικά λεωφορεία, στην πλειοψηφία τους δεν είναι προσβάσιμα ή οι ράμπες τους δεν συντηρούνται ή/και δεν χρησιμοποιούνται από τους οδηγούς.

Επίσης,

σημαντικά προβλήματα πρόσβασης παρουσιάζουν και οι θαλάσσιες μεταφορές ιδιαίτερα στις περιπτώσεις πλοίων που εκτελούν μικρούς πλόες, περιλαμβανομένων και των πλοίων ανοικτού τύπου που εκτελούν πλόες πορθμείων

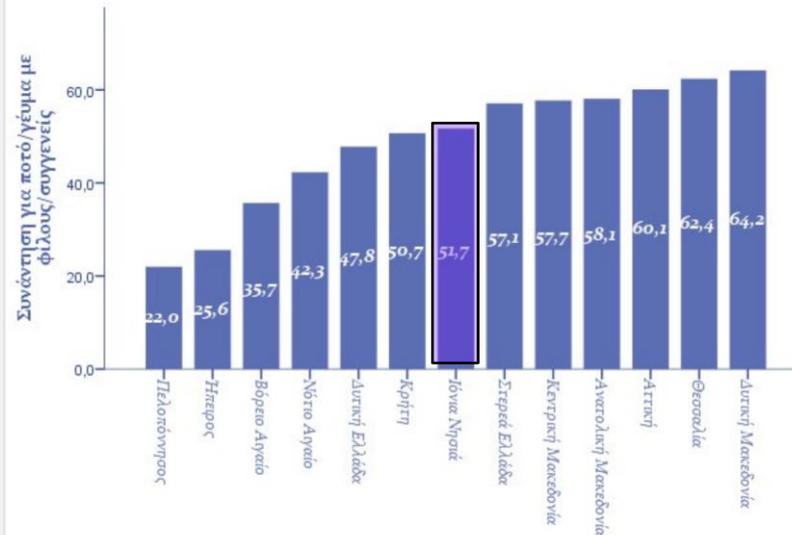
Γενικά, σε επίπεδο Χώρας (στο σύνολο των Περιφερειών), καταγράφονται σημαντικά εμπόδια προσβασιμότητας στα τοπικά μεταφορικά συστήματα που απευθύνονται στον γενικό πληθυσμό (σταθμοί, οχήματα, εξοπλισμοί έκδοσης εισιτηρίων κ.λπ.), με συνέπεια να μην είναι προσβάσιμα στα άτομα με αναπηρία

Μεγάλες διαφοροποιήσεις μεταξύ των Περιφερειών καταγράφονται στους δείκτες **συμμετοχής στην κοινωνική ζωή** και της προσωπικής αυτονομίας... με ιδιαίτερα χαμηλά ποσοστά συμμετοχής σε δραστηριότητες αναψυχής σε όλες τις Περιφέρειες

Τα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ κατατάσσονται:

- στην 7^η θέση (ΑΛΛΑ με 51,7%) όσον αφορά στο «ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που συναντούν τουλάχιστον μία φορά το μήνα φίλους/συγγενείς για ποτό/γεύμα».
- Στην 6^η θέση (με 14,4%) όσον αφορά στο «ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που «συμμετέχουν τακτικά σε δραστηριότητες αναψυχής όπως αθλητικές, σινεμά, συναυλίες κ.λπ. για τις οποίες υπάρχει αντίτιμο» (έναντι 26,0% στην Αττική)
- Στην 6^η θέση (με 18,2%), όσον αφορά στη «Δαπάνη μικρού χρηματικού ποσοστού για προσωπικές ανάγκες σε εβδομαδιαία βάση στα άτομα με σοβαρή αναπηρία 18-64 ετών» (έναντι 32,5% για την Κεντρική Μακεδονία)

Γράφημα 19: Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που συναντούν τουλάχιστον μια φορά τον μήνα φίλους/συγγενείς για ποτό/γεύμα (2020)

Πηγή	Συνάντηση με φίλους/συγγενείς για ποτό/γεύμα τουλάχιστον μια φορά τον μήνα	Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία (18-64 ετών) που συμμετέχουν τακτικά σε δραστηριότητες αναψυχής (όπως αθλητικές, σινεμά, συναυλίες κ.λπ. για τις οποίες υπάρχει αντίτιμο)	Ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία (18-64 ετών) που δαπανούν εβδομαδιαίως ένα μικρό ποσό για προσωπικές τους ανάγκες
Ιόνια Νησιά	51,7%	14,4%	18,2%
Ελλάδα	54,9%	18,4%	24,6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (2020)

Σε επίπεδο Χώρας, οκτώ (8) στα δέκα (10) άτομα με σοβαρή αναπηρία δεν συμμετέχουν τακτικά σε δραστηριότητες αναψυχής (για τις οποίες απαιτείται αντίτιμο) όπως σε αθλητικές εκδηλώσεις, συναυλίες, θεατρικές παραστάσεις κ.λπ., για οικονομικούς, είτε για άλλους λόγους, ενώ εξαιρετικά χαμηλό είναι το επίπεδο προσωπικής τους αυτονομίας.

...~ το 31,0% των ελληνικών ξενοδοχείων διαθέτει δωμάτια για ΑμεΑ, σύμφωνα με έρευνα του ΙΤΕΠ (2021)

Στα Ιόνια Νησιά...

Σύμφωνα με τα στοιχεία της booking.com, στα Ιόνια Νησιά από τα 11.278 καταχωρημένα στην πλατφόρμα καταλύματα, ΜΟΝΟ τα 437 είναι προσβάσιμα σε ΑμεΑ (δηλαδή το ~4,0%).

Από τα καταλύματα αυτά, τα 1.045 είναι **ξενοδοχεία** και από αυτά τα 141 είναι **προσβάσιμα** σε ΑμεΑ (δηλαδή ~ το **14,0%**)...

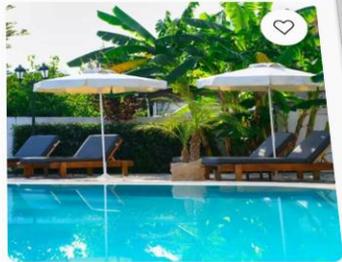
Παροχές καταλύματος για ΑμεΑ

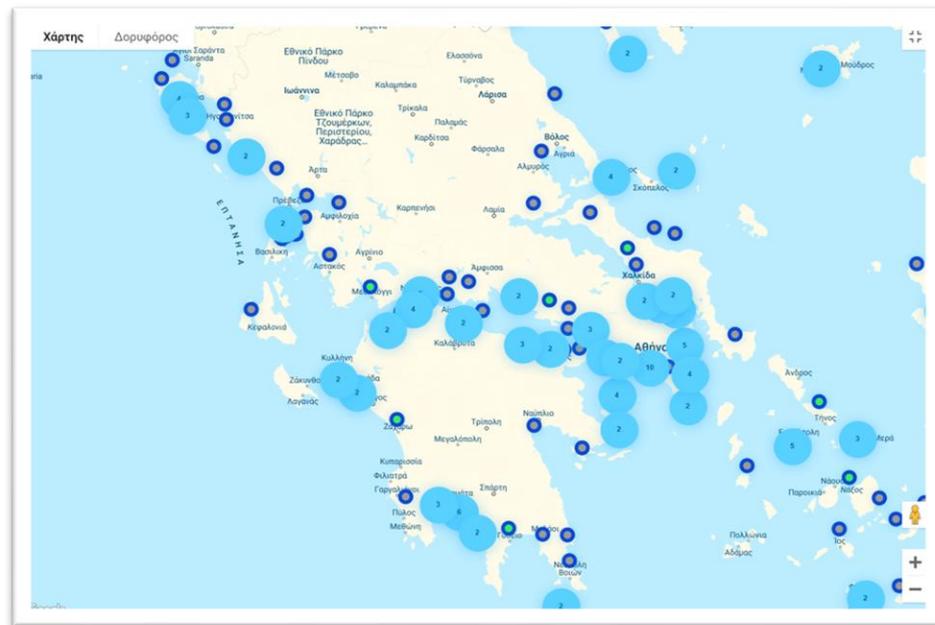
- Τουαλέτα με λαβές στήριξης 112
- Υπερυψωμένη τουαλέτα 74
- Νιπτήρας μπάνιου χαμηλού ύψους 93
- Κορδόνι έκτακτης ανάγκης στο μπάνιο 51
- Οπτικά βοηθήματα: Μπράιγ 16
- Οπτικά βοηθήματα: ανάγλυφα σήματα 10
- Ηχητική καθοδήγηση 3

Παροχές δωματίου για ΑμεΑ

- Ολόκληρη η μονάδα σε ισόγειο 175
- Πάνω όροφοι προσβάσιμοι μέσω ανελκυστήρα 62
- Ολόκληρη μονάδα προσβάσιμη σε αναπηρικά αμαξίδια 195
- Τουαλέτα με λαβές στήριξης 81
- Μπανιέρα με λαβές στήριξης 56
- Ντους με πρόσβαση για ΑμεΑ 126
- Καμπίνα ντους 156
- Υπερυψωμένη τουαλέτα 51
- Νιπτήρας χαμηλού ύψους 73
- Κορδόνι έκτακτης ανάγκης στο μπάνιο 52
- Καρέκλα ντους 62

Παρότι δεν πρόκειται για ολική προσβασιμότητα, το 2023 σχεδόν 200 παραλίες στην Ελλάδα προσφέρουν τη δυνατότητα σε ανθρώπους με κινητικά προβλήματα να απολαύσουν το μπάνιο τους. Από αυτές, οι 16 βρίσκονται στα Ιόνια Νησιά, δηλαδή το ~8,0%. (πηγή: <https://seatrac.gr/el/xartis/>)

Το αίσθημα της διάκρισης συνδέεται με τις ιδιαίτερες συνθήκες διαβίωσης και την ένταση των κοινωνικών αποκλεισμών και εμποδίων που αντιμετωπίζουν τα ΑμεΑ στις τοπικές κοινωνίες... ενώ σχετίζεται επίσης με ζητήματα κοινωνικών αντιλήψεων και στάσεων για την αναπηρία

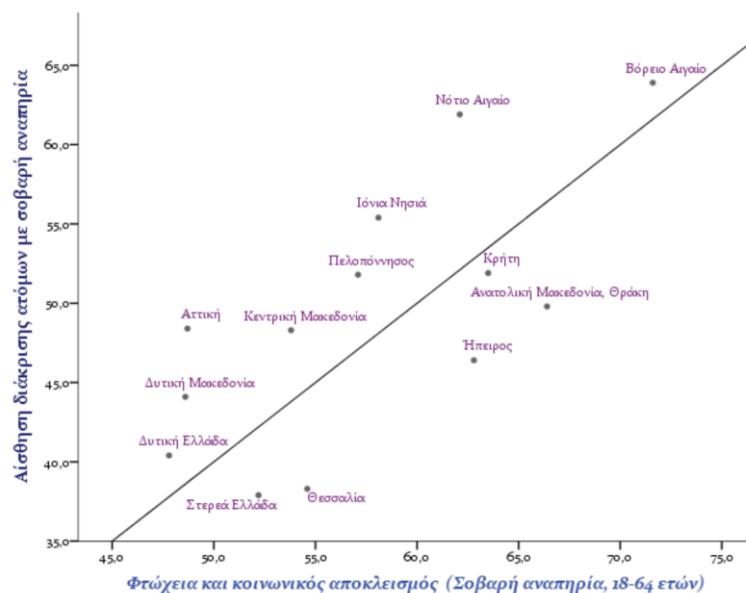
Τα ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ κατατάσσονται:

- ❖ Στην 3^η χειρότερη θέση (με 55,4%) όσον αφορά στα άτομα με σοβαρή αναπηρία που «που έχουν βιώσει διάκριση, άδικη μεταχείριση ή κάποιας μορφής αποκλεισμό» (έναντι 63,9% ο Βόρειο Αιγαίο), ενώ
- ❖ και σε αυτά αποτυπώνεται η ισχυρή και σημαντική συσχέτιση της αίσθησης των πολιτών με αναπηρία ότι βιώνουν διακρίσεις στις περιφέρειες διαμονής τους και του δείκτη φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού.

Η δε νησιωτικότητα, θέτει πρόσθετα εμπόδια και αποκλεισμούς εις βάρος των ατόμων με αναπηρία που διαμένουν στις νησιωτικές περιφέρειες.

Ωστόσο, καθοριστικότερος παράγοντας στην αίσθηση της διάκρισης, αναδεικνύεται η έκταση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού.

Γράφημα 25: Συσχέτιση του επιπέδου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού με την αίσθηση της διάκρισης στα άτομα με σοβαρή αναπηρία 18-64 ετών (2020)

Πηγή στοιχείων: Ελληνική Στατιστική Αρχή, Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (2020)
Επεξεργασία: Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας

Το 2020, το 48% των ατόμων με σοβαρή αναπηρία που διαμένουν στη Χώρα έχουν αισθανθεί ότι αντιμετώπισαν άδικη μεταχείριση ή ότι δεν έχουν, για παράδειγμα, ίσες ευκαιρίες με άλλα άτομα του περιβάλλοντός τους ή ότι βιώνουν κάποιας μορφής αποκλεισμό σε κάποιο τομέα της ζωής του, λόγω των περιορισμών ή των δυσκολιών της υγείας τους.

Α.3.11.: Βασικοί Δείκτες : ΚΑΤΑΤΑΞΗ Π.Ι.Ν. στις 13 ΠΕΡΙΦΕΡΙΕΣ της Χώρας

Με βάση τα στοιχεία της ετήσιας Έρευνας της ΕΛΣΤΑΤ «Εισόδημα και Συνθήκες Διαβίωσης των Νοικοκυριών (2022)»...

Συγκριτικές "επιδόσεις" ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ στον πληθυσμό ΑμεΑ 18-64 ετών των 13 Περιφερειών	Θέση (χειρότερη)
1η χειρότερη θέση όσον αφορά στο "χάσμα φτώχειας" (39 ποσοστιαίες μονάδες), που φανερώνει τη μεγάλη έκταση της ανισότητας.	1
5η θέση στη σοβαρή υλική υστέρηση των ατόμων με σοβαρή Αναπηρία	5
6η χειρότερη θέση όσον αφορά στα ποσοστά κινδύνου φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού (58,1%).	6
3η χειρότερη θέση όσον αφορά την κάλυψη αναγκών φροντίδας σε νοικοκυριά με μέλη ΑμεΑ, από την ίδια την οικογένεια / νοικοκυριό.	3
10η χειρότερη θέση όσον αφορά το ποσοστό των κατοίκων με σοβαρή αναπηρία που δεν ικανοποίησε τις ανάγκες σε ιατρική εξέταση ή θεραπεία τους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες (55,7%).	10
στην 6η χειρότερη θέση όσον αφορά στο ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που αναφέρουν ανικανοποίητες ανάγκες υγείας λόγω συστημικών εμποδίων (οικονομικής δυσκολίας, μεγάλης λίστας αναμονής ή μεγάλης απόστασης/έλλειψη τρόπου μετακίνησης)(30,7%)	6
5η χειρότερη θέση όσον αφορά στο ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που αναφέρουν κακή και πολύ κακή κατάσταση υγείας (55,6%)	5
10η χειρότερη θέση όσον αφορά στο ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που έχουν πτυχίο Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (4,8%).	10
4η χειρότερη θέση όσον αφορά στον αριθμό μαθητών ΑμεΑ ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (7,8%)	4
3η χειρότερη θέση στα ποσοστά μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες που λαμβάνουν εξειδικευμένη υποστήριξη εντός των γενικών σχολείων (57,6%)	3
2η χειρότερη θέση όσον αφορά στο «χάσμα απασχόλησης» (54,2%)	2
13η χειρότερη θέση, με το μικρότερο ποσοστό ΑμεΑ που δεν έχουν εργαστεί ποτέ ((9,8%)	13
4η χειρότερη θέση όσον αφορά στον δείκτη απασχόλησης ΑμεΑ (20-64 ετών)(17,9%)	4
7η θέση όσον αφορά στο «ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που συναντούν τουλάχιστον μία φορά το μήνα φίλους/συγγενείς για ποτό/γεύμα»(ΑΜΛΑ με 51,7%)	7
6η θέση όσον αφορά στο «ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία που «συμμετέχουν τακτικά σε δραστηριότητες αναψυχής όπως αθλητικές, σινεμά, συναυλίες κ.λπ. για τις οποίες υπάρχει αντίτιμο» (14,4%)	6
6η θέση όσον αφορά στη δαπάνη μικρού χρηματικού ποσοστού για προσωπικές ανάγκες σε εβδομαδιαία βάση στα άτομα με σοβαρή αναπηρία(με 18,2%)	6
7η χειρότερη θέση όσον αφορά στο «ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία και εμποδία προσβασιμότητας στην περιοχή τους» (22,1%)	7
8η χειρότερη θέση όσον αφορά στο «ποσοστό ατόμων με σοβαρή αναπηρία και σύνδεση στο διαδίκτυο»(28,9%)	8
3η χειρότερη θέση όσον αφορά στα άτομα με σοβαρή αναπηρία που «που έχουν βιώσει διάκριση , άδικη μεταχείριση ή κάποιας μορφής αποκλεισμό» (με 55,4%)	3

Οι νησιωτικές Περιφέρειες της Χώρας καταγράφουν σημαντική ομοιογένεια αναφορικά με τις συνθήκες διαβίωσης των πολιτών με αναπηρία και τα εμπόδια που αντιμετωπίζουν σε όλους τους τομείς των δικαιωμάτων τους.

Οι 4 νησιωτικές περιφέρειες της Χώρας κατατάσσονται στις θέσεις με τα **υψηλότερα ποσοστά πολιτών με σοβαρή αναπηρία που βιώνουν διακρίσεις, άδικη μεταχείριση ή αποκλεισμό σε κάποιο τομέα της ζωής τους.**

Το εύρημα αυτό, σε συνάρτηση με την επίδοση των περιφερειών αυτών στους υπόλοιπους τομείς που εξετάστηκαν, επιβεβαιώνει την **ιδιαίτερη σχέση του παράγοντα της νησιωτικότητας με την αναπηρία (*).**

ΜΕΡΟΣ Α : ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Α.4.Δομές παροχής Υπηρεσιών ΑμεΑ

... στην **ΚΕΡΚΥΡΑ**

Οι κυριότεροι φορείς, υπηρεσίες & σύλλογοι ΑμεΑ είναι:...

ΚΕΔΑΣΥ: Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης Κέρκυρας (ΠΔΕ Ι.Ν.)

Ειδικά Σχολεία: 1^ο Ειδικό Νηπιαγωγείο, 1^ο Ειδικό Ολοήμερο Δ.Σ., Ενιαία Ειδικό Επαγγελματικό Γυμνάσιο-Λύκειο, Ειδικό σχολείο Κωφών & Βαρήκων

ΕΕΕΕΚ: Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης Κέρκυρας

Φορείς Ψυχικής Υγείας: Νοσοκομείο Ημέρας, Κλινική Οξέων Περιστατικών, Ιατρο-παιδαγωγικό Κέντρο Γενικού Νοσοκομείου Κέρκυρας

ΚΔΑΠ ΜΕΑ: «Δημοτική Φωλιά» (ΣΟΙΚΙΠΑ), «Αισιοδοξία» (ΝΠΙΔ)

Μονάδες Ψυχο-κοινωνικής αποκατάστασης: Κινητή Μονάδα Ψ.Υ., 3 Ξενώνες Ψ.Υ., 6 Οικοτροφεία Ψ.Υ., Μονάδα Ψυχο-κοινωνικής Αποκατάστασης, Προστατευόμενα Διαμερίσματα Ψ.Υ.

Σύλλογοι ΑμεΑ: Νομαρχιακός Σύλλογος ΑμεΑ, Σύλλογος Γονέων-Κηδεμόνων, Φίλων ΑμεΑ, Σύλλογος Νεφροπαθών, Σύλλογος Μεσογειακής Αναιμίας, Σύλλογος Τυφλών, Σύλλογος Γονέων & Κηδεμόνων Ατόμων με Δ.Α.Φ.

ΚΔΗΦ ΑμεΑ: Κέντρο Δημέρευσης & Ημερήσιας Φροντίδας «Η ΜΕΛΙΣΣΑ»

Κέντρα Κοινότητας: 3 Κέντρα Κοινότητας σε βόρεια, νότια και κεντρική Κέρκυρα

ΚοιΣΠΕ: Κοινωνικός Συνεταιρισμός ΠΕ «Νέοι Ορίζοντες»

ελλείψεις δομών στα Μικρά νησιά της Π.Ε....

... στην **ΖΑΚΥΝΘΟ**

Οι κυριότεροι φορείς, υπηρεσίες & σύλλογοι ΑμεΑ είναι:...

ΚΕΔΑΣΥ: Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης Ζακύνθου (ΠΔΕ Ι.Ν.)

ΚΔΑΠ ΜΕΑ: Κοινωφελής Επιχείρηση Δ. Ζακύνθου «Ιωάννης Βαρδακαστάνης»

Σύλλογοι ΑμεΑ: Σύλλογος Γονέων ΑμεΑ, Αθλητικός Σύλλογος ΑμεΑ «ΦΙΛΟΞΕΝΟΣ», Σωματείο ΑμεΑ «ΟΙ ΠΟΠΟΛΑΡΟΙ»

Ειδικά Σχολεία: 1^ο Ειδικό Νηπιαγωγείο Ζακύνθου, Ειδικό Δ.Σ. Μπόχαλης, Ενιαίο Ειδικό Επαγγελματικό Γυμνάσιο-Λύκειο Ζακύνθου

Μονάδες Ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης: Κινητή Μονάδα Ψ.Υ «ΜΕΤΑΒΑΣΗ»

ΕΕΕΕΚ: Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης Ζακύνθου

Φορείς Ψυχικής Υγείας : Κοινοτικό Κέντρο Ψ.Υ. παιδιών & εφήβων Ζακύνθου, Ιατρο-παιδαγωγικό Κέντρο Ζακύνθου (Γ.Ν.Ζ.) και Παράρτημα Ελλην. Κέντρου Ψ.Υ. & Ερευνών Ζακύνθου

Κέντρα Κοινότητας: Κέντρο Κοινότητας Ζακύνθου

Κ.Δ.Α.Π.μεΑ.
ΝΗΣ ΒΑΡΔΑΚΑΣΤΑΝΗΣ

... στην **ΚΕΦΑΛΟΝΙΑ**

Οι κυριότεροι φορείς, υπηρεσίες & σύλλογοι ΑμεΑ είναι:...

ΚΕΔΑΣΥ: Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης Κεφαλονιάς (ΠΔΕ Ι.Ν.)

Ειδικά Σχολεία: Ειδικό Νηπιαγωγείο Περατάτων, Ειδικό Δ.Σ. Περατάτων, Ενιαίο Ειδικό Επαγγελματικό Γυμνάσιο-Λύκειο Κεφαλονιάς

ΕΕΕΕΚ: Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης Κεφαλονιάς

Φορείς Ψυχικής Υγείας : Κέντρο Ψ.Υ. & Ιατρο-παιδαγωγικής Κεφαλονιάς (Γ.Ν.Α.) και Κέντρο Ημέρας Ψ.Υ. «ΑΠΟΣΤΟΛΗ» (Ι.Α.Α.)

ΚΔΗΦ ΑμεΑ: Κέντρο Δημέρευσης & Ημερήσιας Φροντίδας «ΑΘΗΝΑ ΑΝΤΥΠΑ» (Ληξούρι)

Η Ψυχική Υγεία είναι υπόθεση όλων μας !

Σύλλογοι ΑμεΑ: Ένωση Προστασίας της Ισότητας και των Δικαιωμάτων ΑμεΑ «ΥΠΕΡΙΩΝ»

ΣΥΔ ΑμεΑ: Στέγη Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) «ΥΠΕΡΙΩΝ» (Ληξούρι)

Μονάδες Ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης: Κινητή Μονάδα Ψ.Υ «ΜΕΤΑΒΑΣΗ»

Κέντρα Κοινότητας: 3 Κέντρα Κοινότητας σε Ληξούρι, Αργοστόλι και Ιθάκη

ελλείψεις δομών στα Μικρά νησιά της Π.Ε....

... στην **ΛΕΥΚΑΔΑ**

Οι κυριότεροι φορείς, υπηρεσίες & σύλλογοι ΑμεΑ είναι:...

ΚΕΔΑΣΥ: Κέντρο Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης Λευκάδας (ΠΔΕ Ι.Ν.)

ΚΔΑΠ ΜΕΑ: Κέντρο Δημιουργικής Απασχόλησης ΑμεΑ (ΔΕΠΟΛΑΛ / Δήμου Λευκάδας)

Ειδικά Σχολεία: Ειδικό Νηπιαγωγείο Λευκάδας, Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Λευκάδας

Σύλλογοι ΑμεΑ: Σύλλογος Γονέων, Κηδεμόνων & Φίλων «ΦΩΛΙΑ», Σωματείο ΑμεΑ «ΕΛΠΙΔΑ»

ΕΕΕΕΚ: Εργαστήριο Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης Λευκάδας

Φορείς Ψυχικής Υγείας : Κέντρο Ημέρας Λευκάδας (Γ.Ν.Λ.)

Κέντρα Κοινότητας: Κέντρο Κοινότητας Λευκάδας

ελλείψεις δομών στα Μικρά νησιά της Π.Ε....

ΜΕΡΟΣ Β : ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ

... για την προτεραιοποίηση των αναγκών των ΑμεΑ στην Π.Ι.Ν.

Στις 9/12/2024 πραγματοποιήθηκε στην Κέρκυρα, Ημερίδα με θέμα «Σχεδιάζοντας για τα Άτομα με Αναπηρία –Χαρτογράφηση αναγκών των ΑμεΑ στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων», με σκοπό την αποτύπωση αναγκών των ΑμεΑ της Π.Ι.Ν.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΗΜΕΡΙΔΑΣ

9.30-10.00

Προσέλευση

10.00-10.20

Έναρξη Χαιρετισμοί

- Περιφερειάρχης Ιονίων Νήσων κ. Γ. Τραπεκλής
- Εκπρόσωπος Ευρωπαϊκής Επιτροπής
- Πρόεδρος Εθνικής Συνομοσπονδίας ΑμεΑ Γ. Βαρδακασάνης

Στη συζήτηση συμμετείχαν εκπρόσωποι της Αυτοδιοίκησης, των φορέων ΑμεΑ & υπηρεσιών που σχετίζονται με τα ΆμεΑ (Πρόνοια, Ειδική αγωγή, κλπ).

Μετά την παρουσίαση των εισηγήσεων:

- «Στοιχεία και σκοπός Χαρτογράφησης Αναγκών ΑμεΑ», από την ΕΥΔ Προγράμματος ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ. και
- «Αποτύπωση των φορέων που εξυπηρετούν τα Άτομα με Αναπηρία», από το Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης Π.Ι.Ν.

Ακολούθησε ένας εξαιρετικά γόνιμος διάλογος όπου οι συμμετέχοντες φορείς παρουσίασαν την κατάσταση που αντιμετωπίζουν σήμερα τα ΑμεΑ και οι οικογένειές τους σε διάφορους τομείς της ζωής και καθημερινότητάς τους και διατύπωσαν προτάσεις για την αντιμετώπιση των αναγκών αυτών.

Οι βασικές ανάγκες εντοπίζεται στην εκπαίδευση/ειδική αγωγή, στέγη και υποστηριζόμενη διαβίωση, πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας, προσβασιμότητα στις πόλεις και στα κτίρια, πρόσβαση στην απασχόληση, υποστήριξη οικογενειών, κ.α.

... για την προτεραιοποίηση των αναγκών των ΑμεΑ στην Π.Ι.Ν.

Ειδικότερα, στην Ημερίδα παρουσιάστηκαν τα βασικά **προβλήματα**, οι **ανάγκες**, καθώς και προτάσεις για **δράσεις** ...

Ανεπάρκεια Ειδικών Σχολείων...
Υπεράριθμα Τμήματα Ένταξης...
ελλείψεις προσβασιμότητας σε
αρκετά σχολεία (ΚΕΔΑΣΥ)

Πολλές ελλείψεις που οφείλονται
στο Κράτος... Ανάγκη για ΣΥΔ, Κινητή
Μονάδα Στήριξης Παιδιών κλπ
(«Δήμος Κ. Κέρκυρας

Πόλεις αφιλόξενες για τα ΑμεΑ...
προβληματική η προσβασιμότητα
πεζοδρομίων, τουριστικών καταλυμάτων,
μέσων μεταφοράς, ιστοσελίδων... μη
επαρκείς βελτιώσεις σε στάθμευση &
παραλίες (ΕΣΑμεΑ)

Στεγαστικές ανάγκες Εργαστηρίων
Κέρκυρας (ΕΕΕΕΚ)

Η απο-ιδρυματοποίηση δεν
αντιμετωπίζει τη «βαριά
αναπηρία»... Ελλιπής παροχή
υπηρεσιών Υγείας σε «χρονίως
πάσχοντες»... ΣΥΔ...
Προσβασιμότητα δημόσιου χώρου
(«ΜΕΛΙΣΣΑ»)

Ανεπάρκεια κτιριακών
υποδομών Ειδικών Σχολείων...
προβληματική μεταφορά
μαθητών ΑμεΑ... ανάγκη
υποστήριξης στο διάβασμα
(ΕΝΕΓΥΛ)

Δυσκολία πρόσβασης σε
υπηρεσίες Υγείας &
Ψυχικής Υγείας, ιδιαίτερα
σε απομακρυσμένες
περιοχές («Βοήθεια στο
Σπίτι» Δ. Σάμης)

Ανάγκη για περισσότερα
ΚΔΑΠ, ΚΔΗΦ, ΣΥΔ με
συνδυαστική λειτουργία...
(«ΥΠΕΡΙΩΝ» & ΟΔΑΖ)

Πρόβλημα με τα παιδιά < 4,5
ετών... Αναβάθμιση Κέντρων
Κοινότητας (Κέντρο Κοινότητας
Β. Κέρκυρας

Προώθηση στην
απασχόληση, κοινωνική
οικονομία... («ΚοιΣΠΕ»)

Έλλειμμα σε κοινωνικές δομές
στην Π.Ι.Ν σε σύγκριση με τις
άλλες Περιφέρειες... Κάθε
Δήμος να έχει μία τουλάχιστον
σειρά δομών (ΕΣΑμεΑ) (*)

... για την προτεραιοποίηση των αναγκών των ΑμεΑ στην Π.Ι.Ν.

Στη συνέχεια, οι φορείς κλήθηκαν να αξιολογήσουν και να θέσουν προτεραιότητες όσον αφορά σε ανάγκες και πεδία πολιτικής και δράσεις για τα ΑμεΑ στην Π.Ι.Ν. με βάση το Ε.Σ.Δ. (2020) και την Εθνική Στρατηγική για τα ΑμεΑ (2024) :

ΔΡΑΣΗ: ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΑμεΑ Π.Ι.Ν.	
ΓΕΝΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	ΣΥΝΟΛΟ
Το Κράτος στην υπηρεσία του Ατόμου με Αναπηρία	15
: Προστασία των Δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία	176
Προσβασιμότητα	28
Συμμετοχή σε κάθε έκφανση της ζωής	20
: Αφύπνιση της κοινωνίας και της Δημόσιας Διοίκησης	4
Συνέργειες και Ανάπτυξη	6
ΛΟΙΠΑ	2

ΓΕΝΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ	ΤΟΜΕΙΣ	ΠΕΔΙΑ	
Το Κράτος στην υπηρεσία του Ατόμου με Αναπηρία	Το Κράτος στην υπηρεσία του Ατόμου με Αναπηρία	Ενεργοποίηση κεντρικού Συντονιστικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ, σύσταση Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας, Κωδικοποίηση νομοθεσίας, συλλογή στοιχείων και δεδομένων για ΑμεΑ Ηλεκτρονική Κάρτα Αναπηρίας, ΚΕΠ προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία, βελτίωση των ΚΕΠΑ	
	Παιδιά με αναπηρία και Στήριξη της Οικογένειας	Ενίσχυση λειτουργίας των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠ-ΜΕΑ) Ενίσχυση λειτουργίας των Κέντρων Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ)	
		Παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών σε βρεφονηπιακούς σταθμούς ολοκληρωμένης φροντίδας	
	Ανεξάρτητη Διαβίωση	Θεσμοθέτηση Προσωπικού Βοηθού Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης Προγράμματα 'Βοήθεια στο Σπίτι' και 'Πρόληψη στο Σπίτι'	
		Ανέγερση ή επέκταση ειδικών σχολείων κ.ά υποδομών εκπαίδευσης Βελτίωση προσβασιμότητας των σχολείων Εξατομικευμένη υποστήριξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	
	Προστασία των Δικαιωμάτων των αναπηρία	Εκπαίδευση και Κατάρτιση για όλους	Ενίσχυση ΚΕΣΥ και επιμόρφωση εκπαιδευτικών επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση, προσανατολισμός μαθητών ΑμεΑ Μονάδες Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία στα ΑΕΙ Προγράμματα Διά Βίου Μάθησης για τα άτομα με αναπηρία Προσβασιμότητα μαθητών με αναπηρία στις σχολικές μεταφορές Προγράμματα Ψηφιακής Κατάρτισης ατόμων με αναπηρία
			Ποιοτική Δημόσια Υγεία για όλους
			Βελτίωση της πρόσβασης των ΑμεΑ σε πρωτοβάθμιες και λοιπές υπηρεσίες υγείας, σε δομές αποθεραπείας και αποκατάστασης)
			Εργασία και Απασχόληση για όλους
			Δημιουργία θέσεων απασχόλησης για τα ΑμεΑ μέσα από την κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα
Προσβασιμότητα	Προσβασιμότητα στο Φυσικό και Δομημένο Περιβάλλον	Κανονιστικό Επίπεδο Διαβίωσης και Κοινωνικής Προστασίας Σύνταξη και επιδόματα Πρόσβαση των ΑμεΑ στις υπηρεσίες εκτάκτου ανάγκης, επικαιροποίηση Σχεδίων Εκτάκτων Αναγκών (και για ΑμεΑ), ψηφιακή αποτύπωση πόλεων & χώρων καταφυγής, πρόσβαση στην πληροφόρηση έκτακτης ανάγκης	
		Προσβασιμότητα στις Μεταφορές και Κινητικότητα του Ατόμου	
		Βελτίωση της προσβασιμότητας και της κινητικότητας στον αστικό ιστό, καθολική πρόσβαση σε όλες τις κτηριακές υποδομές του τομέα μεταφορών, προσβασιμότητα επιβατηγών πλοίων και αεροπλάνων,	
Συμμετοχή σε κάθε έκφανση της	Ψηφιακή Προσβασιμότητα	Ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών, προσβασιμότητα στους διαδικτυακούς τόπους δημόσιων υπηρεσιών κλπ	
		Συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή, την ψυχαγωγία και τον αθλητισμό	
Αφύπνιση της κοινωνίας και της	Αφύπνιση της κοινωνίας	Πρόσβαση σε μουσεία, μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους, Κάρτα Πολιτισμού και ειδική τιμολογιακή πολιτική για τα άτομα με αναπηρία	
		Ενημέρωση, Κατάρτιση και Επιμόρφωση της Δημόσιας Διοίκησης	
		Φυσική προσβασιμότητα στον αθλητισμό και την ψυχαγωγία Προβολή των δικαιωμάτων των ΑμεΑ, Βραβεία ΟΤΑ για την προσβασιμότητα κλπ	
Συνέργειες και Ανάπτυξη	Προσβάσιμος Τουρισμός	Ενημέρωση και κατάρτιση της Δημόσιας Διοίκησης σχετικά με τα δικαιώματα των ΑμεΑ Κοινωνικός Τουρισμός για ΑμεΑ	

Με βάση τις προτιμήσεις των φορέων & υπηρεσιών που ανταποκρίθηκαν στη διαδικασία προτεραιοποίησης των αναγκών των ΑμεΑ στην Π.Ι.Ν., προέκυψε η παρακάτω **ιεράρχηση**:

ΓΕΝΙΚΟΙ ΤΟΜΕΙΣ (1)	ΤΟΜΕΙΣ (2)	ΠΕΔΙΑ (3)	ΣΤΙΜΟΥΣ ΠΡΟΤΙΜΗΣΩΝ (4)
Το Κράτος στην υπηρεσία του Ατόμου με Αναπηρία	Το Κράτος στην υπηρεσία του Ατόμου με Αναπηρία	Ενεργοποίηση κεντρικού Συντονιστικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ, σύσταση Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας, Κωδικοποίηση νομοθεσίας, συλλογή στοιχείων και δεδομένων για ΑμεΑ	10
		Ηλεκτρονική Κάρτα Αναπηρίας, ΚΕΠ προσβάσιμα σε άτομα με αναπηρία, βελτίωση των ΚΕΠΑ	5
Προστασία των Δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία	Παιδιά με αναπηρία και Στήριξη της Οικογένειας	Ενίσχυση λειτουργίας των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠ-ΜΕΑ)	14
		Ενίσχυση λειτουργίας των Κέντρων Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ)	17
		Παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών σε βρεφονηπιακούς σταθμούς ολοκληρωμένης φροντίδας	10
	Ανεξάρτητη Διαβίωση	Θεσμοθέτηση Προσωπικού Βοηθού	12
		Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης	18
		Προγράμματα 'Βοήθεια στο Σπίτι' και 'Πρόληψη στο Σπίτι'	10
		Ανέγερση ή επέκταση ειδικών σχολείων κ.ά υποδομών εκπαίδευσης	13
	Εκπαίδευση και Κατάρτιση για όλους	Βελτίωση προσβασιμότητας των σχολείων	7
		Εξατομικευμένη υποστήριξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	11
		Ενίσχυση ΚΕΣΥ και επιμόρφωση εκπαιδευτικών	5
		Επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση, προσανατολισμός μαθητών ΑμεΑ	13
		Μονάδες Προσβασιμότητας Φοιτητών με αναπηρία στα ΑΕΙ	1
		Προγράμματα Διά Βίου Μάθησης για τα άτομα με αναπηρία	4
		Προσβασιμότητα μαθητών με αναπηρία στις σχολικές μεταφορές	2
		Προγράμματα Ψηφιακής Κατάρτισης ατόμων με αναπηρία	0
Ποιοτική Δημόσια Υγεία για όλους	Βελτίωση της πρόσβασης των ΑμεΑ σε πρωτοβάθμια και λοιπές υπηρεσίες υγείας, σε δομές αποθεραπείας και αποκατάστασης	10	
Εργασία και Απασχόληση για όλους	Δημιουργία θέσεων απασχόλησης για τα ΑμεΑ μέσα από την κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα	14	
Ικανοποιητικό Επίπεδο Διαβίωσης και Κοινωνικής Προστασίας	Σύνταξη και επιδόματα	11	
Προστασία και Ασφάλεια σε καταστάσεις κινδύνου και εκτάκτου ανάγκης	Πρόσβαση των ΑμεΑ στις υπηρεσίες εκτάκτου ανάγκης, επικαιροποίηση Σχεδίων Εκτάκτων Αναγκών (και για ΑμεΑ), ψηφιακή αποτύπωση πόλεων & χώρων καταφυγής, πρόσβαση στην πληροφόρηση έκτακτης ανάγκης	5	
: Προσβασιμότητα	Προσβασιμότητα στο Φυσικό και Δομημένο Περιβάλλον	Προσβάσιμο φυσικό και δομημένο περιβάλλον	3
		Πρόσβαση σε αιγαλιό, παραλίες κλπ	6
	Προσβασιμότητα στις Μεταφορές και Κινητικότητα του Ατόμου	Δυνατότητα Ψηφιακής παρακολούθησης βελτιώσεων προσβασιμότητας στο δομημένο περιβάλλον	1
		Βελτίωση της προσβασιμότητας και της κινητικότητας στον αστικό ιστό, καθολική πρόσβαση σε όλες τις κτηριακές υποδομές του τομέα μεταφορών, προσβασιμότητα επιβατηγών πλοίων και αεροπλάνων.	17
Ψηφιακή Προσβασιμότητα	Ψηφιοποίηση διοικητικών διαδικασιών, προσβασιμότητα στους διαδικτυακούς τόπους δημοσίων υπηρεσιών κλπ	1	
: Συμμετοχή σε κάθε έκφανση της ζωής	Συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή, την ψυχαγωγία και τον αθλητισμό	Προσβασιμότητα σε μουσεία, μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους	1
		Κάρτα Πολιτισμού και ειδική τιμολογιακή πολιτική για τα ΑμεΑ	8
		Φυσική προσβασιμότητα στον αθλητισμό και την ψυχαγωγία, Κατασκηνώσεις	11
: Αφύπνιση της κοινωνίας και της Δημόσιας Διοίκησης	Αφύπνιση της κοινωνίας	Προβολή των δικαιωμάτων των ΑμεΑ, Βραβεία ΟΤΑ για την προσβασιμότητα κλπ	0
	Ενημέρωση, Κατάρτιση και Επιμόρφωση της Δημόσιας Διοίκησης	Ενημέρωση και κατάρτιση της Δημόσιας Διοίκησης σχετικά με τα δικαιώματα των ΑμεΑ	4
: Συνέργειες και αναπτυξη	Προσβάσιμος Τουρισμός	Κοινωνικός Τουρισμός για ΑμεΑ	6
ΛΟΙΠΑ	Άλλο πεδίο	Δωρεάν παροχή υπηρεσιών ψυχικής υγείας, με εξειδικευμένο προσωπικό για ΑμεΑ	1
		Απαιτούμενα Στοιχεία Διαβίωσης για ανάπηρα άτομα και οι υφιστάμενοι υφιστάμενοι να τα άρρούνται	1

- A. Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης** (ανεξάρτητη διαβίωση)
- B. Κέντρα Δημέρευσης & Ημερήσιας Φροντίδας** (στήριξη της οικογένειας), καθώς και
- Γ. Προσβασιμότητα & κινητικότητα** στον αστικό χώρο, σε κτίρια & μεταφορές (προσβασιμότητα & κινητικότητα)
- Δ. ΚΔΑΠ ΜΕΑ** (στήριξη της οικογένειας)
- Ε. Θέσεις απασχόλησης για ΑμεΑ** (εργασία & απασχόληση)
- Στ. Ανέγερση Ειδικών Σχολείων** (εκπαίδευση)
- Ζ. Επαγγελματική κατάρτιση ΑμεΑ** (εκπαίδευση)
- Η. Προσωπικός Βοηθός ΑμεΑ** (ανεξάρτητη διαβίωση)
- Θ. Εκπαιδευτική υποστήριξη μαθητών με Αναπηρία** (εκπαίδευση)
- Ι. Σύνταξεις & επιδόματα** (επίπεδο διαβίωσης)
- ΙΑ. Αθλητισμός & Ψυχαγωγία** (πολιτισμός)
- ΙΒ. Πρόσβαση σε δομές Υγείας & αποθεραπείας** (υγεία), καθώς και
- ΙΓ. «Βοήθεια στο Σπίτι»** (ανεξάρτητη διαβίωση)
- ΙΔ. «Φροντίδα & Φύλαξη Παιδιών»** (στήριξη οικογένειας)

Α. Εθνική Στρατηγική για τα δικαιώματα των ΑμεΑ 2024-2030

Η (πρόσφατη) Εθνική Στρατηγική αναπτύσσεται σε επτά (7) πυλώνες στρατηγικής προτεραιότητας, που περιλαμβάνουν:

1. Καθολική προσβασιμότητα
2. Ανεξάρτητη διαβίωση στην κοινότητα
3. Πρόσβαση στην υγεία
4. Συμπερίληψη, καινοτομία και νέα προγράμματα σπουδών, επιμόρφωση και κατάρτιση
5. Πρόσβαση στην εργασία
6. Ορατότητα, αφύπνιση, ευαισθητοποίηση και ενημέρωση
7. Στήριξη της οικογένειας ατόμων με αναπηρία

ΜΕΡΟΣ Γ : ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Άξονες, Προτεραιότητες, Μέτρα για ΑμεΑ

Στη νέα εθνική Στρατηγική Κ.Ε., εντοπίζονται οι εξής προκλήσεις όσον αφορά στα Άτομα με αναπηρία (ΕΣΚΕ

- ❖ η ενίσχυση της από-ϊδρυματοποίησης των ατόμων με αναπηρία/ίες και των παιδιών με ή χωρίς αναπηρία
- ❖ η αναζήτηση εναλλακτικών λύσεων ενίσχυσης της ποιότητας ζωής και η εξασφάλιση της ανεξάρτητης διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία/ίες
- ❖ η ολοκλήρωση της πιλοτικής εφαρμογής και η χορήγηση της κάρτας αναπηρίας σε άτομα με αναπηρία.

Η νέα Στρατηγική Κ.Ε. εμφανίζει συνέργειες με επιμέρους εθνικές στρατηγικές και σχέδια δράσης που σχετίζονται με τα ζητήματα Αναπηρίας, όπως:

Α. Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ

Το ΕΣΔ (2020) αναπτύσσεται σε επτά (7) πυλώνες

Το Κράτος τίθεται στην υπηρεσία των ατόμων με αναπηρία (Πυλώνας I).

Θεμελιώνεται η δικαιωματική προσέγγιση της αναπηρίας (Πυλώνας II).

Διασφαλίζεται η καθολική προσβασιμότητα στο φυσικό, δομημένο και ψηφιακό περιβάλλον, αλλά και στις μεταφορές (Πυλώνας III).

Η συμμετοχή σε κάθε έκφανση της ζωής (Πυλώνας IV)

Η ευαισθητοποίηση της κοινωνίας και της δημόσιας διοίκησης (Πυλώνας V). Θεσμικές παρεμβάσεις στο πλαίσιο του προσβάσιμου τουρισμού (Πυλώνας VI).

Β. Εθνική Στρατηγική για τα δικαιώματα των ΑμεΑ 2024-2030

Η (πρόσφατη) Εθνική Στρατηγική (10/2024), που αντικατέστησε το ΕΣΔ, αναπτύσσεται σε επτά (7) πυλώνες στρατηγικής προτεραιότητας, δηλαδή:

1. Καθολική προσβασιμότητα
2. Ανεξάρτητη διαβίωση στην κοινότητα
3. Πρόσβαση στην υγεία
4. Συμπερίληψη, καινοτομία και νέα προγράμματα σπουδών, επιμόρφωση και κατάρτιση
5. Πρόσβαση στην εργασία
6. Ορατότητα, αφύπνιση, ευαισθητοποίηση και ενημέρωση
7. Στήριξη της οικογένειας ατόμων με αναπηρία

Γ. Εθνική Στρατηγική για την Αποϊδρυματοποίηση

Η Αποϊδρυματοποίηση εντάσσεται στο Εθνικό Σχέδιο Δράσης για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Οι προτεραιότητες που τίθενται:

B.1. για τα παιδιά και τα παιδιά με αναπηρία είναι:

- Εξασφάλιση μιας σταθερής βάσης υπηρεσιών υποστήριξης
- Ανάπτυξη σειράς εναλλακτικών μέτρων φροντίδας για τα παιδιά άνευ γονικής μέριμνας
- Σταδιακή μείωση υπηρεσιών κλειστής φροντίδας, επανένταξη των παιδιών και παιδιών με αναπηρία στο οικογενειακό τους περιβάλλον, ή μετάβασή τους από τα ιδρύματα σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης στην κοινότητα.
- Ενίσχυση, προώθηση και περαιτέρω ανάπτυξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων για παιδιά και παιδιά με αναπηρία.
- Ανάπτυξη προγραμμάτων υποστήριξης των παιδιών και παιδιών με αναπηρία που εγκαταλείπουν τα ιδρύματα.

B.2. για τους ενήλικες με αναπηρία είναι:

- Σταδιακή μείωση των ιδρυμάτων και μετάβαση σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης.
- Ανάπτυξη μιας σειράς υπηρεσιών στο πλαίσιο της κοινότητας.
- Πρόληψη της ιδρυματοποίησης.
- Ανάπτυξη θεσμικού πλαισίου για ενίσχυση της συμμετοχής των ενηλίκων με αναπηρία στην κοινότητα.

ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΝΑ ΜΕΤΡΟ/ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΑΞΟΝΑ, ΕΣΚΕ 2021-2027

1.1.1	●	●
1.1.2	●	●
1.1.3	●	●
1.1.4	●	●
1.1.5	●	●
1.1.6	●	●
1.1.7	●	●
1.1.8	●	●
1.1.9	●	●
1.1.10	●	●
1.1.11	●	●
1.1.12	●	●
1.1.13	●	●
1.1.14	●	●
1.2.1	●	●
2.1.1	●	●
2.1.2	●	●
2.1.3	●	●
2.1.4	●	●
2.1.5	●	●
2.1.6	●	●
2.1.7	●	●
2.1.8	●	●
2.1.9	●	●
2.1.10	●	●
2.2.1	●	●
2.3.1	●	●
2.4.1	●	●
2.4.2	●	●
2.5.1	●	●
2.5.2	●	●
2.5.3	●	●
2.5.4	●	●
2.5.5	●	●
2.6.1	●	●
2.6.2	●	●
2.6.3	●	●
2.7.1	●	●
2.7.2	●	●
2.7.3	●	●
2.7.4	●	●
2.7.5	●	●
2.7.6	●	●
2.8.1	●	●
2.8.2	●	●
2.8.3	●	●
2.8.4	●	●
2.8.5	●	●
2.8.6	●	●
3.1.1	●	●
3.2.1	●	●
3.2.2	●	●
3.2.3	●	●
3.2.4	●	●
3.3.1	●	●
3.3.2	●	●
3.3.3	●	●
3.3.4	●	●
3.3.5	●	●
3.4.1	●	●
3.4.2	●	●
3.4.3	●	●
3.5.1	●	●
3.5.2	●	●

1ος ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ: ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΕΠΑΡΚΕΙΣ ΠΟΡΟΥΣ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΑ ΑΓΑΘΑ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: Πρόσβαση σε επαρκείς πόρους

Μέτρο 1.1.10. Επιδοματική πολιτική για άτομα με αναπηρία/ιες

2ος ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ: ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: Υπηρεσίες υποστήριξης και πρόληψης

Μέτρο 2.1.1. Ανάπτυξη νέων και αναβάθμιση υφιστάμενων υπηρεσιών για τα άτομα με αναπηρία/ιες

Μέτρο 2.1.2. Αναβάθμιση της λειτουργίας του Μηχανισμού Αξιολόγησης της Αναπηρίας

Μέτρο 2.1.3. Η διάσταση του φύλου στην αναπηρία

Μέτρο 2.1.4. Συντάξεις και παροχές αναπηρίας στο πλαίσιο της κοινωνικής ασφάλισης

Μέτρο 2.1.7. Ισότητα και μη διάκριση - Προσβασιμότητα σε αγαθά και υπηρεσίες για ΑμεΑ και χρονίως πάσχοντες

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: Πρόσβαση σε Υπηρεσίες Ανοικτής Φροντίδας

Μέτρο 2.2.1. Πρόσβαση σε δομές ανοικτής κοινωνικής φροντίδας

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: Μετάβαση από δομές κλειστής φροντίδας σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης στην κοινωνία

Μέτρο 2.3.1. Μετάβαση από δομές κλειστής φροντίδας σε δομές υποστηριζόμενης διαβίωσης στην κοινότητα ή στο οικογενειακό περιβάλλον

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: Προώθηση της αποϊδρωματοποίησης και αποκατάστασης

Μέτρο 2.4.2. Ανεξάρτητη διαβίωση

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: Υπηρεσίες Δημιουργικής Απασχόλησης, Αγωγής και Εκπαίδευσης

Μέτρο 2.5.5. Εκπαίδευση μαθητών/τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: Πρόσβαση σε λοιπές υπηρεσίες

Μέτρο 2.8.4. Πρόσβαση σε Μέσα Μαζικής Μεταφοράς και διευκολύνσεις μετακίνησης

Μέτρο 2.8.5. Πρόσβαση σε προσιτές και ποιοτικές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ

Μέτρο 2.8.6. Πρόσβαση σε υπηρεσίες παιδείας, πολιτισμού και αναψυχής

3ος ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ: ΕΝΤΑΞΗ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΚΑΙ ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ: Επαγγελματική κατάρτιση/εκπαίδευση

Μέτρο 3.2.1. Πρόσβαση ευάλωτων ομάδων ανέργων σε δράσεις κοινωνικής επιχειρηματικότητας

Μέτρο 3.2.2. Πρόσβαση των ευάλωτων ομάδων ανέργων σε προγράμματα μη τυπικής εκπαίδευσης και άτυπης μάθησης (ψηφιακή μάθηση ΑμεΑ)

4ος ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΣ ΑΞΟΝΑΣ: ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΣΚΕ

Με βάση την Κατάσταση και τα συμπεράσματα από τη Διαβούλευση, προκύπτουν συνοπτικά οι εξής Ανάγκες και Προτεραιότητες:

Στο 87,7% των νοικοκυριών με ΑμεΑ, οι ανάγκες φροντίδας καλύπτονται από την οικογένεια, ενώ μόνο το 5,1% των νοικοκυριών χρησιμοποιεί κρατικές υπηρεσίες κατ' οίκον βοήθειας ως **βασικό τρόπο** κάλυψης των αναγκών.

Ανάγκη-Προτεραιότητα για: Ανεξάρτητη Διαβίωση ΑμεΑ

Στην πλειονότητα των νοικοκυριών (9/10), οι ανάγκες φροντίδας βαρύνουν πρωτίστως τα άλλα μέλη των νοικοκυριών. Στα δε μισά από αυτά οι φροντιστές έχουν περιορίσεις «πολύ» – «πάρα πολύ» τις συνήθεις δραστηριότητές τους (προσωπική-οικογενειακή ζωή, εργασία, εκπαίδευση, αναψυχή κλπ)

Ανάγκη – Προτεραιότητα για : Στήριξη της Οικογένειας των Παιδιών με Αναπηρία

Παρά τις προβλέψεις της νομοθεσίας, τα ΑμεΑ αντιμετωπίζουν σημαντικά εμπόδια προσβασιμότητας. Σοβαρά είναι τα προβλήματα στο δομημένο περιβάλλον, στις υπηρεσίες και στις μεταφορές, που αντιμετωπίζουν τα ΑμεΑ στην Π.Ι.Ν., ιδιαίτερα στον αστικό χώρο.

Ανάγκη - Προτεραιότητα για: Προσβασιμότητα στις μεταφορές και Κινητικότητα

Στην Π.Ι.Ν. καταγράφεται ένα από τα χαμηλότερα ποσοστά απασχόλησης ΑμεΑ (17,9% έναντι 24,3% για τη χώρα) και το μεγαλύτερο «χάσμα απασχόλησης» στη χώρα (55 μονάδες). Ταυτόχρονα καταγράφεται χαμηλό ποσοστό ΑμεΑ που απολαμβάνουν αναγκαίες για την εργασία τους, προσαρμογές.

Ανάγκη - Προτεραιότητα για: Εργασία & Απασχόληση

Για τα ΑμεΑ η πρόσβαση στην εκπαίδευση είναι ιδιαίτερα περιορισμένη. Στην Π.Ι.Ν. το 44,0% των ΑμεΑ δεν έχουν ολοκληρώσει τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, ενώ καταγράφεται η 4^η υψηλότερη αναλογία μαθητών Ε.Α.Ε (~8,0%) και ένα από τα τρία χαμηλότερα ποσοστά μαθητών που λαμβάνουν υποστήριξη.

Ανάγκη - Προτεραιότητα για: Εκπαίδευση & Κατάρτιση

Με βάση την Κατάσταση και τα συμπεράσματα από τη Διαβούλευση, προκύπτουν συνοπτικά οι εξής Ανάγκες και Προτεραιότητες:

Τα ΑμεΑ αντιμετωπίζουν περιορισμένη προσβασιμότητα σε πολιτιστικά αγαθά, τις πολιτιστικές και αθλητικές υποδομές, σε χώρους αναψυχής κλπ. Τα εμπόδια αυτά (που δεν είναι μόνον υλικά) παρά τις βελτιωτικές προσπάθειες (προσβασιμότητα δημοσίων κτιρίων, παραλιών κ.ά.) παραμένουν σημαντικά.

Ανάγκη-Προτεραιότητα για: Συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή, την ψυχαγωγία και τον αθλητισμό

Σχεδόν το 1/3 των κατοίκων των Ιόνιων Νησιών με σοβαρή αναπηρία δεν ικανοποίησε ανάγκη σε ιατρική εξέταση ή θεραπεία το τελευταίο 12μηνο εξαιτίας οικονομικών δυσκολιών, μεγάλης λίστας αναμονής ή μεγάλης απόστασης και έλλειψης τρόπου μετακίνησης

Ανάγκη-Προτεραιότητα για: Ποιοτική δημόσια Υγεία προσβάσιμη σε όλους

Η διαφοροποίηση της έντασης των παραπάνω αναγκών και προτεραιοτήτων ανά Νομό της Π.Ι.Ν. με βάση τη Διαβούλευση, έχει ως εξής:

ΑΝΑΓΚΕΣ-ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΚΕΡΚ	ΚΕΦΑΛ	ΖΑΚ	ΛΕΥΚ
Το Κράτος στην υπηρεσία του Ατόμου με Αναπηρία	0,2	0,5	0,5	0,5
Παιδιά με αναπηρία και Στήριξη της Οικογένειας	0,5	0,5	0,7	0,7
Ανεξάρτητη Διαβίωση	0,4	0,6	0,7	0,5
Εκπαίδευση και Κατάρτιση για όλους	0,5	0,5	0,5	0,3
Ποιοτική Δημόσια Υγεία για όλους	0,6	0,3	0,3	0,0
Εργασία και Απασχόληση για όλους	0,3	0,8	0,8	1,0
Ικανοποιητικό Επίπεδο Διαβίωσης και Κοινωνικής Προστασίας	0,4	0,6	0,3	0,5
Προσβασιμότητα στις Μεταφορές και Κινητικότητα του Ατόμου	0,6	0,9	0,5	0,5
Συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή, την ψυχαγωγία και τον αθλητισμό	0,4	0,3	0,5	1,0

(*) Οι ανάγκες για ικανοποιητικό επίπεδο διαβίωσης (καλύτερες συντάξεις και επιδοματική πολιτική) , καθώς και για ένα πιο αποτελεσματικό κράτος στην υπηρεσία του Ατόμου με Αναπηρία, αφορούν στο εθνικό επίπεδο

Ανάγκη-Προτεραιότητα για: Ανεξάρτητη Διαβίωση ΑμεΑ

Δημιουργία & υποστήριξη της λειτουργίας Στεγών Υποστηριζόμενης Διαβίωσης (ΣΥΔ) για την πρόληψη της ιδρυματοποίησης με την παροχή υπηρεσιών φροντίδας εντός της κοινότητας.

Οι ΣΥΔ είναι μικρές μονάδες διαβίωσης ατόμων με αναπηρία, τα οποία δεν μπορούν να διαβιώσουν αυτόνομα χωρίς κατάλληλη υποστήριξη και των οποίων το οικογενειακό περιβάλλον αδυνατεί για οποιοδήποτε λόγο να υποστηρίξει την διαβίωση τους.

Η Υποστηριζόμενη Διαβίωση στοχεύει και συντελεί αποφασιστικά στην αποϊδρυματοποίηση των ατόμων με αναπηρία που φιλοξενούνται σε μονάδες κλειστής φροντίδας, καθώς και στην απόκτηση καλύτερης ποιότητας ζωής με περισσότερες ευκαιρίες και μεγαλύτερο έλεγχο των επιλογών τους από τα ίδια.

ΠεΠ Ι.Ν.: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4B: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού

Ειδικός Στόχος: ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες.

Τύπος Δράσης 4B.(ια).3: Παροχή Υπηρεσιών Φροντίδας

Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης ΑμεΑ (ΣΥΔ).

Στον εν λόγω τύπο δράσης προωθείται η **αποϊδρυματοποίηση** για ευπαθείς ομάδες (ΑμεΑ κ.ά.). **Ενδεχόμενη ανάγκη δημιουργίας υποδομών μέσω Προτεραιότητας 4^Α-ΕΤΠΑ του ΠεΠ.**

Θεσμοθέτηση Προσωπικού Βοηθού για ΑμεΑ και υλοποίηση Πιλοτικού Προγράμματος μέσω του οποίου πιστοποιημένοι προσωπικοί βοηθοί συνάπτουν συμβάσεις με τα άτομα με αναπηρία. Μετά το πέρας της πιλοτικής φάσης και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, θα επεκταθεί η εφαρμογή του μέτρου.

Ο Προσωπικός Βοηθός είναι το μέσο που διασφαλίζει την ανεξάρτητη διαβίωση του ατόμου με αναπηρία και τη συμπερίληψη του στην κοινότητα. Καθοδηγείται από το άτομο με αναπηρία και το υποστηρίζει σ' ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων που δε μπορεί να εκτελέσει αυτόνομα, λόγω των λειτουργικών του περιορισμών

ΠεΠ Ι.Ν.: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4B: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού

Ειδικός Στόχος: ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες

Τύπος Δράσης 4B.(ια).5: Πρόγραμμα κοινωνικού φροντιστή και προσωπικού βοηθού

Πρόγραμμα κοινωνικού φροντιστή και προσωπικού βοηθού ΑΜΕΑ

Η δράση έχει ενεργοποιηθεί αρχικά από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Πρόγραμμα 'Βοήθεια στο Σπίτι'

Το Πρόγραμμα 'Βοήθεια στο Σπίτι' συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των ατόμων της τρίτης ηλικίας που δεν αυτοεξυπηρετούνται πλήρως και ατόμων με μειωμένη κινητικότητα και συγκεκριμένους περιορισμούς, δίνοντας προτεραιότητα σε αυτούς που ζουν μόνοι τους ή δεν έχουν την πλήρη φροντίδα της οικογένειάς τους. «Το πρόγραμμα δεν έχει τα μέσα να ανταποκριθεί σε περιπτώσεις ατόμων με μεγάλη αδυναμία αυτοεξυπηρέτησης και πλήρη έλλειψη υποστηρικτικού περιβάλλοντος» (<https://www.elsyn.gr/el/node/1562>).

Το Πρόγραμμα λειτουργεί για μακρά περίοδο και χρηματοδοτείται πλέον από εθνικούς πόρους. Από το 2020 απέκτησε διαρκή χαρακτήρα, καθώς προσωπικό της δράσης αυτής εντάχθηκε στο μόνιμο προσωπικό των Δήμων. Όμως, είναι αναγκαία η διεύρυνση των ωφελούμενων του προγράμματος μπορέσουν να ωφεληθούν και άτομα με βαριές αναπηρίες.

Ανάγκη – Προτεραιότητα για : Στήριξη της Οικογένειας των Παιδιών με Αναπηρία

Παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών σε βρεφονηπιακούς σταθμούς ολοκληρωμένης

φροντίδας, διασφαλίζοντας την πρόσβαση παιδιών με αναπηρία στους παιδικούς σταθμούς και διευκολύνοντας τους γονείς που έχουν την επιμέλειά τους. Ειδικότερα, διευκόλυνση γονέων & κηδεμόνων παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών σε δημόσιους και ιδιωτικούς βρεφικούς, βρεφονηπιακούς παιδικούς σταθμούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς ολοκληρωμένης φροντίδας ως εξής: α) παιδιά με αναπηρία από 2,5 ετών έως 6,5 ετών, σε βρεφονηπιακούς σταθμούς ολοκληρωμένης φροντίδας,

Παροχή υπηρεσιών Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠ-ΜΕΑ) μέσω προγραμμάτων έκφρασης και ψυχαγωγίας, άσκησης λόγου, ενίσχυσης των δεξιοτήτων τους και εκπαίδευσης-ενημέρωσης του οικογενειακού τους περιβάλλοντος.

Ειδικότερα, διευκόλυνση γονέων & κηδεμόνων με παροχή υπηρεσιών σε Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, ως εξής: α) παιδιά με ελαφράς μορφής κινητικού ή αισθητηριακού περιορισμούς και χρόνιες παθήσεις, σε Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών καθώς και β) παιδιά με αναπηρία ή/και εφήβους ή/και άτομα με νοητική υστέρηση ή/και κινητική αναπηρία, σε Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία.

ΠεΠ Ι.Ν.:ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4B: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού

Ειδικός Στόχος: ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες,

Τύπος Δράσης 4B.(ια).7: Προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για τη πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης.

Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής

Μετά την περίοδο 2024/2025 η δράση θα συνεχίσει χρηματοδοτούμενη από εθνικούς πόρους.

Ανάπτυξη & ενίσχυση λειτουργίας των Κέντρων Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ) ως

σημαντικούς πυλώνες για την αποθεραπεία, την αποκατάσταση και την κοινωνική ένταξη παιδιών και ενηλίκων με αναπηρία (προγράμματα πρώιμης παρέμβασης κλπ)

Ειδικότερα, ενίσχυση της λειτουργίας των ΚΔΗΦ για την παροχή υπηρεσιών όπως, μεταφορά ωφελουμένων, διαμονή & διατροφή, εξατομικευμένο πρόγραμμα ωφελούμενων (εργοθεραπείες, λογοθεραπείες κ.α.), δράσεις δημιουργικής απασχόλησης - ψυχαγωγία, λουπές υπηρεσίες (εκπαίδευση σε θέματα αυτοεξυπηρέτησης κ.α.).

ΠεΠ Ι.Ν.:ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4B: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού

Ειδικός Στόχος: ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες.

Τύπος Δράσης 4B.(ια).3: Παροχή Υπηρεσιών Φροντίδας

Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας ΑμεΑ (ΚΔΗΦ).

Στον εν λόγω τύπο δράσης προωθείται η **αποϊδρυματοποίηση** για ευπαθείς ομάδες (ΑμεΑ κ.ά.)

Ανάγκη - Προτεραιότητα για: Προσβασιμότητα στις μεταφορές και Κινητικότητα

Βελτίωση της προσβασιμότητας και της κινητικότητας στον αστικό ιστό και τις μεταφορές

Εξασφάλιση προσβασιμότητας των ΑμεΑ σε δρόμους, πεζοδρόμια και κοινόχρηστους χώρους πόλεων καθώς και της καθολικής πρόσβασης σε όλες τις κτηριακές υποδομές του τομέα μεταφορών (στάσεις, σταθμούς, αεροδρόμια, λιμένες, χώρους στάθμευσης, στάσεις TAXI & τουριστικών λεωφορείων). Επίσης, εξασφάλιση ασφαλούς και απρόσκοπτης μετακίνησης (και) των ατόμων με αναπηρία μέσω των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) κλπ, ιδιαίτερα προς και από δομές & Υπηρεσίες φροντίδας, υποστήριξης κ.α. ΑμεΑ.

ΠεΠ Ι.Ν.:ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 5: Προώθηση της βιώσιμης και ολοκληρωμένης χωρικής ανάπτυξης

Ειδικός Στόχος: RSO5.1. Ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης... στις αστικές περιοχές (ΕΤΠΑ).

Τύπος Δράσης 5.(i).1. Ολοκληρωμένη ανάπτυξη σε αστικές περιοχές

Ασφαλής μετακίνηση-κινητικότητα (και μέσω των Σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας -ΣΒΑΚ)

Ανάγκη - Προτεραιότητα για: Εργασία & Απασχόληση

Δημιουργία θέσεων απασχόλησης για τα ΑμεΑ μέσω κοινωνικής οικονομίας & επιχειρηματικότητας

Παροχή ισχυρών κινήτρων για την απασχόληση ανέργων Ατόμων Ευπαθών Κοινωνικών Ομάδων, Ενσωμάτωση της διάστασης της αναπηρίας σε όλες τις πολιτικές του ΟΑΕΔ, παρεμβάσεις προσβασιμότητας σε χώρους εργασίας κλπ.

Επίσης, δημιουργία θέσεων απασχόλησης για ΑμεΑ μέσα από την κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα (δυνατότητες ανάπτυξης κοινωνικής επιχειρηματικότητας στοχευμένης στην κοινωνική ένταξη), στήριξη της ανάπτυξης κοινωνικών επιχειρήσεων ένταξης εύλωτων ομάδων κλπ.

ΠεΠ Ι.Ν.: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4B: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού

ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία, συγκεκριμένα τις μειονεκτούσες ομάδες στην αγορά εργασίας κλπ

Τύπος Δράσης 4B.(α).2: Κοινωνική Επιχειρηματικότητα

Στήριξη κοινωνικής επιχειρηματικότητας για απασχόληση των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού

ΤΑΑ: Άξονας: 3.4 Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές

Δράση: 3.4.3 (16904) Υποστήριξη ατόμων με αναπηρία

Υποδομές Προσβασιμότητας και Υποστήριξης για Άτομα με προβλήματα κινητικότητας και αισθητηριακές αδυναμίες (χώροι εργασίας του δημόσιου, του ιδιωτικού τομέα, κατοικίες κλπ)

Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό & Κοινωνική Συνοχή:

ESO4.1. Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και μέτρα ενεργοποίησης για όλα τα άτομα που αναζητούν εργασία

Αντιμετώπιση παρατεταμένης ανεργίας κυρίως σε ομάδες με υψηλά ποσοστά ανεργίας (μακροχρόνια άνεργοι, ΑμεΑ κ.α.).

ESO4.4. Προώθηση της προσαρμογής των εργαζομένων, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών στην αλλαγή,

Δράσεις βελτίωσης της απασχόλησης των ατόμων με αναπηρίες στην αγορά εργασίας (διευθέτηση, προσαρμογή του χώρου εργασίας κλπ)

ESO4.8. Προαγωγή της ενεργητικής ένταξης για προώθηση των ίσων ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων, της ενεργού συμμετοχής κλπ, των μειονεκτούσων ομάδων

Απασχόληση ατόμων προερχόμενων από εύλωτες και ειδικές ομάδες πληθυσμού με έμφαση στα ΑμεΑ σε ΚοινΣΕπ κλπ

Ανάγκη - Προτεραιότητα : Εκπαίδευση & Κατάρτιση

Ανέγερση ή επέκταση ειδικών σχολείων κ.ά υποδομών εκπαίδευσης

Ανέγερση νέων ή/και επέκταση κτιρίων ειδικών σχολείων. Συμπλήρωση υποδομών & εξοπλισμού σχολικών κτιρίων με παρεμβάσεις για τη βελτίωση της φυσικής προσβασιμότητας (με εστίαση σε ανελκυστήρες, αναβατόρια, ράμπες πρόσβασης, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, κλπ)

ΠεΠ Ι.Ν.:ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4Α: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη βελτίωση υποδομών

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ:

Ειδικός Στόχος: RSO4.2. Βελτίωση της ισότιμης πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης, κατάρτισης & ΔΒΜ χωρίς αποκλεισμούς με την ανάπτυξη προσβάσιμων υποδομών κλπ(ΕΤΠΑ)

Τύπος Δράσης 4Α.(ii).2: Ανάπτυξη υποδομών α' και β'θμιας εκπαίδευσης

Συμπλήρωση των υποδομών α'θμιας και β'θμιας εκπαίδευσης με μέριμνα για την ισότιμη πρόσβαση σε χωρίς αποκλεισμούς & ποιοτικές υπηρεσίες εκπαίδευσης

με συμπληρωματικές χρηματοδοτήσεις από Εθνικούς Πόρους (ΠΔΕ κλπ Προγράμματα)

Επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση, προσανατολισμός μαθητών ΑμεΑ, με στόχο την αύξηση της απορροφητικότητας των ΑμεΑ στην αγορά εργασίας

Προγράμματα Διά Βίου Μάθησης για τα ΑμεΑ, που βιώνουν πολλαπλές διακρίσεις. Αναβάθμιση Ειδ. Εργαστηρίων Επαγγ. Εκπαίδευσης & Κατάρτισης (ΕΕΕΕΚ)

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4Β: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού

Ειδικός Στόχος: ESO4.8. Προαγωγή της ενεργητικής ένταξης για προώθηση των ίσων ευκαιριών..., καθώς και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα των μειονεκτουσών ομάδων (ΕΚΤ+)

4Β.(η).1: Βελτίωση συνθηκών επαγγελματικής ένταξης Ειδικών Κοινωνικών Ομάδων

Ένταξη στην αγορά εργασίας ευπαθών κοινωνικά ομάδων (ΑμεΑ, κ.ά.), μέσω της απόκτησης δεξιοτήτων & βελτίωσης προσόντων.

Προγράμματα συμβουλευτικής, κατάρτισης, πρακτικής άσκησης ΑμεΑ, με συμπληρωματικές χρηματοδοτήσεις από άλλα Προγράμματα

Εξατομικευμένη υποστήριξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, με τη διάθεση επαρκούς ανθρώπινου δυναμικού και υλικών πόρων για την προώθηση της συμπεριληπτικής/ένταξιακής εκπαίδευσης.

Ειδικότερα, (πέραν από την πρόσληψη μόνιμου εκπαιδευτικού δυναμικού Ειδικής Αγωγής) αναγκαία είναι η συνέχιση της υλοποίησης του προγράμματος εξατομικευμένης και εξειδικευμένης υποστήριξης μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, καθώς επίσης και η ενίσχυση των ΚΕΔΑΣΥ.

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4Β: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού

Ειδικός Στόχος: ESO4.6. Προώθηση της ίσης πρόσβασης σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση... και της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρίες (ΕΚΤ+)

Τύπος Δράσης 4Β.(στ).1: Πρόσβαση στην εκπαίδευση για ΑμεΑ

Υποστηρικτικές Δομές και Μαθησιακή Υποστήριξη-Συνεκπαίδευση Μαθητών/τριών με Αναπηρία ή/και Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες

Ανάγκη-Προτεραιότητα για: Συμμετοχή στην πολιτιστική ζωή, την ψυχαγωγία και τον αθλητισμό

Προσβασιμότητα στον πολιτισμό, τον αθλητισμό και την ψυχαγωγία

Ειδική τιμολογιακή πολιτική για τα άτομα με αναπηρία, τους προσωπικούς βοηθούς τους και τις οικογένειές τους για την συμμετοχή τους στην πολιτιστική ζωή.
Δράσεις για την εξοικείωση των παιδιών με αναπηρία με τον αθλητισμό, τον πολιτισμό και την καλλιτεχνική δημιουργία
Υποστήριξη λειτουργίας Κατασκηνώσεων Παιδιών με Αναπηρία...Λοιπές δράσεις Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τα ΑμεΑ

ΠεΠ Ι.Ν.: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4B: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού

Ειδικός Στόχος: ESO4.8. Προαγωγή της ενεργητικής ένταξης για προώθηση των ίσων ευκαιριών, της απαγόρευσης των διακρίσεων και της ενεργού συμμετοχής, καθώς και βελτίωση της απασχολησιμότητας, ειδικότερα των μειονεκτουσών ομάδων (EKT+)

Τύπος Δράσης 4B.(η).3: Δράσεις για τη συμμετοχή των ΑμεΑ στην ενεργή κοινωνική ζωή

Συμμετοχή στα κοινωνικά δρώμενα όπως πολιτιστικές δραστηριότητες για ευπαθείς ομάδες πληθυσμού (ΑμεΑ), που σχετίζονται με ΚΔΗΦ,ΣΥΔ κλπ.

με χρηματοδότηση **συμπληρωματικών δράσεων** από άλλα Προγράμματα και χρηματοδοτικά εργαλεία.

Ανάγκη-Προτεραιότητα για: Ποιοτική δημόσια Υγεία προσβάσιμη σε όλους

Βελτίωση της πρόσβασης των ΑμεΑ σε πρωτοβάθμιες και λοιπές υπηρεσίες υγείας, σε δομές αποθεραπείας και αποκατάστασης)

Πρόσβαση στην υγειονομική περίθαλψη (πρωτοβάθμια φροντίδα υγείας, ψυχική υγεία, **παροχή υπηρεσιών υγείας σε χρονίως πάσχοντες κ.ά.**)

Πρόσβαση σε λοιπές υπηρεσίες υγείας (π.χ. βελτίωση πρόσβασης σε υπηρεσίες φυσικής ιατρικής και αποκατάστασης)

ΠεΠ Ι.Ν.: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4A: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη βελτίωση υποδομών

Ειδικός Στόχος: Ειδικός στόχος: RSO4.5. Εξασφάλιση ισότιμης πρόσβασης στην υγειονομική περίθαλψη και ενίσχυση της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγείας, συμπεριλαμβανομένης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής περίθαλψης, και προώθηση της μετάβασης από την ιδρυματική φροντίδα στη φροντίδα που βασίζεται σε επίπεδο οικογένειας και τοπικής κοινότητας (ΕΤΠΑ)

Τύπος Δράσης 4A.(v).1: Βελτίωση των υποδομών υγείας

Υποδομές κοινωνικής & υγειονομικής περίθαλψης (Π.Φ.Υ., ΣΥΔ, Κινητές Μονάδες κ.ά.)

Επιλογές σύμφωνα με τη Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρία. Οι επενδύσεις θα είναι απολύτως **συμβατές με την στρατηγική αποϊδρυματοποίησης**.

ΠεΠ Ι.Ν.: ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ 4B: Ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής με τη στήριξη του ανθρώπινου δυναμικού

Ειδικός Στόχος: ESO4.11. Ενίσχυση της ισότιμης και έγκαιρης πρόσβασης σε ποιοτικές, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές υπηρεσίες... βελτίωση της προσβασιμότητας, μεταξύ άλλων για τα άτομα με αναπηρίες, της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας των συστημάτων υγειονομικής περίθαλψης και των υπηρεσιών μακροχρόνιας περίθαλψης. (EKT+)

Τύπος Δράσης 4B.(ια).1: Πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας

Ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης (Τ.ΟΜ.Υ., Ψυχική Υγεία κλπ)

* περιλαμβάνονται δράσεις για: πρωτοβάθμια υγεία, ψυχολογική υποστήριξη σε παιδιά & εφήβους, αυτισμό, alzzheimer κ.ά.

Η προτεραιότητα των δράσεων **διαφοροποιείται** κατά **Νομό**, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της διαβούλευσης:

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ	ΚΕΡΚ	ΚΕΦΑΛ	ΖΑΚ	ΛΕΥΚ
Ενεργοποίηση κεντρικού Συντονιστικού Μηχανισμού για τα Δικαιώματα των ΑμεΑ, σύσταση Εθνικής Αρχής Προσβασιμότητας, Κωδικοποίηση νομοθεσίας, συλλογή στοιχείων και δεδομένων για ΑμεΑ	0,2	0,5	0,5	0,5
Ενίσχυση λειτουργίας των Κέντρων Δημιουργικής Απασχόλησης Παιδιών με Αναπηρία (ΚΔΑΠ-ΜΕΑ)	0,6	0,4	0,5	1,0
Ενίσχυση λειτουργίας των Κέντρων Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας (ΚΔΗΦ)	0,6	0,9	0,8	0,5
Παροχή υπηρεσιών φροντίδας και φύλαξης παιδιών σε βρεφονηπιακούς σταθμούς ολοκληρωμένης φροντίδας	0,4	0,1	0,8	0,5
Θεσμοθέτηση Προσωπικού Βοηθού	0,5	0,1	0,8	1,0
Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης	0,6	0,9	1,0	0,5
Προγράμματα 'Βοήθεια στο Σπίτι' και 'Πρόληψη στο Σπίτι'	0,2	0,8	0,3	0,0
Ανέγερση ή επέκταση ειδικών σχολείων κ.ά υποδομών εκπαίδευσης	0,7	0,4	0,5	0,5
Εξατομικευμένη υποστήριξης μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες	0,6	0,3	0,5	0,5
Επαγγελματική εκπαίδευση, κατάρτιση, προσανατολισμός μαθητών ΑμεΑ	0,3	1,0	0,5	0,0
Βελτίωση της πρόσβασης των ΑμεΑ σε πρωτοβάθμιες και λοιπές υπηρεσίες υγείας, σε δομές αποθεραπείας και αποκατάστασης)	0,6	0,3	0,3	0,0
Δημιουργία θέσεων απασχόλησης για τα ΑμεΑ μέσα από την κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα	0,3	0,8	0,8	1,0
Σύνταξη και επιδόματα	0,4	0,6	0,3	0,5
Βελτίωση της προσβασιμότητας και της κινητικότητας στον αστικό ιστό, καθολική πρόσβαση σε όλες τις κτηριακές υποδομές του τομέα μεταφορών, προσβασιμότητα επιβατηγών πλοίων και αεροπλάνων.	0,6	0,9	0,5	0,5
Φυσική προσβασιμότητα στον αθλητισμό και την ψυχαγωγία, Κατασκηνώσεις	0,4	0,3	0,5	1,0

Η «Χαρτογράφηση Αναγκών των Ατόμων με Αναπηρία στην Π.Ι.Ν.» εκπονήθηκε από:

-την **ΕΥΔ Προγράμματος «ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ»**

με τη συμβολή:

- της Εθνικής Συνομοσπονδίας ΑμεΑ και του Παρατηρητηρίου της ΕΣΑμεΑ
- του Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης της Π.Ι.Ν.
- της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης Ιονίων Νήσων
- της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας
- του Οργανισμού Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης
- του Εθνικού Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ΗΔΙΚΑ)
- του «ΥΠΕΡΙΩΝΑ», της «ΜΕΛΙΣΣΑΣ», καθώς και άλλων φορέων, συλλόγων και υπηρεσιών της Π.Ι.Ν. που σχετίζονται με τα ΑμεΑ

ΣΧΕΔΙΑΖΟΝΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ

**Χαρτογράφηση Αναγκών
Ατόμων με Αναπηρία
στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων**

ΔΕΚ 2024 - ΙΑΝ 2025